

Valsts akciju sabiedrība
"Latvijas dzelzceļš"

Konsolidētais
2019.gada pārskats

SATURS

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU	3
VADĪBAS ZIŅOJUMS	5
NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS	13
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI.....	16
KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS.....	16
KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS	17
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI	18
KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	20
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS	21
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	23

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU

Koncerna mātes sabiedrības nosaukums	LATVIJAS DZELZCEĻŠ
Koncerna mātes sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050
Vienotais reģistrācijas numurs	40003032065
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	01.10.1991.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	10.09.2004.
Reģistrācijas vieta	Rīga
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	10.09.2004.
Akcionārs	Latvijas Republika (100%)
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1743
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Jānis LANGE, padomes priekšsēdētājs no 02.02.2018. Aigars LAIZĀNS, padomes loceklis no 02.02.2018. Andris MALDUPS, padomes loceklis no 02.02.2018. Andris LIEPIŅŠ, padomes loceklis no 07.06.2019. Reinis CEPLIS, padomes loceklis no 07.06.2019.
Pārvaldes institūcija	Sabiedrības valde
Valde	Māris KLEINBERGS, valdes priekšsēdētājs no 12.08.2019. Edvīns BĒRZIŅŠ, valdes priekšsēdētājs līdz 11.08.2019. Andris LUBĀNŠ, valdes loceklis no 12.08.2019. līdz 01.06.2020. Aivars STRAKŠAS, valdes loceklis līdz 11.08.2019. Ēriks ŠMUKSTS, valdes loceklis (uz jaunu pilnvaru termiņu iecelts 02.12.2017.) Ainis STŪRMANIS, valdes loceklis no 18.07.2016. līdz 13.03.2020. Vita BALODE – ANDRŪSA, valdes locekle no 01.06.2020.
Revidenti	SIA "PricewaterhouseCoopers" vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr.5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Terēze Labzova-Ceicāne Sertifikāts Nr.184
Pārskata gads	2019.gada 1.janvāris – 2019.gada 31.decembris

Meitas sabiedrības

SIA "LDZ CARGO"

Vienotais reģistrācijas numurs	40003788421
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2019. – 31.12.2019.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"

Vienotais reģistrācijas numurs	40003788351
Adrese	Turģeņeva iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2019. – 31.12.2019.

SIA "LDZ infrastruktūra"

Vienotais reģistrācijas numurs	40003788258
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2019. – 31.12.2019.

SIA "LDZ apsardze"

Vienotais reģistrācijas numurs	40003620112
Adrese	Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2019. – 31.12.2019.

AS "LatRailNet"

Vienotais reģistrācijas numurs	40103361063
Adrese	Dzirnavu iela 16, Rīga, LV-1010
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2019. – 31.12.2019.

SIA "LDZ Loģistika"

Vienotais reģistrācijas numurs	40003988480
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-2, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata periods	01.01.2019. – 31.12.2019.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"™"

Vienotais reģistrācijas numurs	40103419565
Adrese	Turģeņeva iela 14, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"
Pārskata periods	01.01.2019. – 31.12.2019.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA SAIMNIECISKO DARBĪBU 2019.GADĀ

1. "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA RAKSTUROJUMS

"Latvijas dzelzceļš" koncerns (turpmāk tekstā – *Koncerns*) pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncernā ietilpst: *Koncerna* mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – *Latvijas dzelzceļš* vai *Sabiedrība*), SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", SIA "LDZ infrastruktūra", SIA "LDZ apsardze", SIA "LDZ Loģistika", AS "LatRailNet", kā arī SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"".

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums *Koncerna* pārvaldības jomā ir nodrošināt *Koncerna* biznesa virzienu attīstību un konkurētspēju, sasniedzot labākus rezultātus, nekā tas būtu iespējams, katram biznesa virzienam darbojoties atsevišķi. Lai to īstenotu, ir izstrādāta vienota *Koncerna* stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un *Koncerna* sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. *Latvijas dzelzceļš* pārstāv *Koncerna* intereses starptautiskā līmenī.

Latvijas dzelzceļš ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Latvijā, kas ar savu saimniecisko darbību dod nozīmīgu ieguldījumu valsts tautsaimniecībā, nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pasažieru un kravu pārvadājumiem.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums ir saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto Indikatīvo dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānu 2018.-2022.gadam un VAS "Latvijas dzelzceļš" vidēja termiņa darbības stratēģiju 2017.-2022.gadam nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. *Latvijas dzelzceļa* kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja īpašumā pašlaik ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 161,16 km, ieskaitot ar tiem tehnoloģiski saistītos staciju ceļus un pievedceļus, kā arī citi infrastruktūras objekti.

Latvijas dzelzceļš sniedz Dzelzceļa likuma 12.1 panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām, kravas vagonu apstrādes, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī principāla pakalpojumus.

SIA "LDZ CARGO" nodarbojas ar vietējiem un starptautiskajiem dzelzceļa kravu pārvadājumiem, nodrošina vilces pakalpojumus, sniedz kravas vagonu izmantošanas pakalpojumus, kā arī organizē starptautiskos pasažieru pārvadājumus.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veic lokomotīvu un vagonu remontu, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju, lokomotīvu nomu.

SIA "LDZ infrastruktūra" sniedz sliežu ceļu tehnikas remonta un nomas pakalpojumus, kā arī sliežu metināšanas pakalpojumus.

SIA "LDZ apsardze" sniedz fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojumus *Koncerna* sabiedrībām, citiem uzņēmumiem un privātpersonām, kā arī apsargā kravu ceļā.

SIA "LDZ Loģistika" sniedz kravu ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar jaunu kravas plūsmu piesaisti un veicina dzelzceļa kravu pārvadājumus starp Eiropas un Āzijas valstīm.

AS "LatRailNet" ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja. Šī sabiedrība apstiprina maksu Minimālam piekļuves pakalpojumu kompleksam, kā arī infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, sadala dzelzceļa infrastruktūras jaudu, kā arī pieņem lēmumus par konkrēta pārvadātāja vilcienu norīkošanu.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"" dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā.

Koncerna galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību *Koncernā*, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa nozarē, kopš 2016.gada *Latvijas dzelzceļš* gatavo ilgtspējas pārskatu pēc starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) vadlīnijām (tagad – GRI standarta). Tāpat *Koncerna* sabiedrības, novērtējot to sniegumu ilgtspējas jomā, ik gadu piedalās Ilgtspējas indeksā. 2019.gada jūnijā Ilgtspējas indeksa eksperti atkārtoti piešķīra *Latvijas dzelzceļam* Platīna kategorijas vērtējumu, bet tā atkarīgajām sabiedrībām šādus vērtējumus: SIA "LDZ CARGO" un SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" – Zelta kategorija, SIA "LDZ apsardze" – Sudraba kategorija un SIA "LDZ Loģistika" – Bronzas kategorija. SIA "LDZ apsardze" un SIA "LDZ Loģistika" Ilgtspējas indeksā piedalījās pirmo reizi, sasniedzot pirmreizējai dalībai augstu vērtējamus rezultātus

Nemot vērā kravu pārvadājumu tendences, 2019.gada nogalē tika uzsākta *Koncerna* sabiedrību procesu pārskatīšana, kas ietekmēja arī darbinieku skaita samazināšanos.

2019.gadā vidējais *Koncerna* darbinieku skaits ir 10 155 darbinieki. Salīdzinot ar 2018.gadu, tas ir samazinājies par 245 darbiniekiem.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2019.gadā ir 337 645 tūkst. *euro* (EUR). Salīdzinot ar 2018.gadu, konsolidētie ieņēmumi ir samazinājušies par 27 399 tūkst. EUR jeb 7,5%, jo samazinājās par 15 251 tūkst. EUR jeb 6,9 % kravu pārvadājumu apjomi, kas veido būtiskāko daļu no *Koncerna* konsolidētā neto apgrozījuma.

Lielāko daļu no *Koncerna* ieņēmumiem nodrošina SIA "LDZ CARGO", kas ir nozīmīgs transporta un loģistikas nozares uzņēmums Latvijā. 2019.gadā pa dzelzceļu tika pārvadāts 41 490 tūkst. tonnas kravu, kas ir par 7 770 tūkst. tonnām jeb 15,8% mazāk nekā 2018.gadā. Lielāko īpatsvaru – 79,4% veidoja importa pārvadājumi, un to apjoms 2019.gadā sasniedza 32 949 tūkst. tonnu, kas ir par 18,6% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Pēc pārvadāto kravu izcelsmes lielākais sadarbības partneris ir Krievija, kas nodrošina 70,4% no visām kravām. Pārējo valstu īpatsvars pārvadāto kravu apjomā ir sekojošs: Baltkrievija – 21,7%, Lietuva – 5,0%, Ukraina – 1,1%, Kazahstāna – 1,2%, Igaunija – 0,3%, Uzbekistāna – 0,1% un citas – 0,2%.

Lielāko pārvadājumu daļu kravu pārvadājumu struktūrā veido akmeņogļu pārvadājumi – 17 473 tūkst. tonnas jeb 42%. Otrs lielākais īpatsvars – 9 398 tūkst. tonnas jeb 22,7% ir naftas un naftas produktu pārvadājumiem. 2019.gadā ir pārvadāti arī citi kravu veidi – 35,3% no kopējiem kravu pārvadājumiem.

Kravu pārvadājumos, izmantojot *Latvijas dzelzceļa* infrastruktūru, veikti 14 494 milj. tonnkilometri. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, to apjoms samazinājās par 17,2%. SIA "LDZ CARGO" veica 10 313 milj. tonnkilometru.

Koncerna konsolidētie ieņēmumi par infrastruktūras izmantošanu salīdzinot ar 2018.gadu samazinājušies par 14,2% jeb 9 514 tūkst. EUR, ieņēmumi samazinājās gan no privātiem kravu pārvadātājiem, gan no pasažieru pārvadātāja, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu.

2019.gadā ieņēmumu samazināšanos ietekmēja trīs būtiskākie faktori – kravu pārvadājumu apjoma samazinājums, izmaiņas minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa maksas aprēķināšanā un izmaiņas pasažieru infrastruktūras finansēšanā.

No 2019.gada 1.jūlija ir stājusies spēkā jaunā maksa par *Latvijas dzelzceļa* pārvaldībā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu. Atbilstoši Komisijas Īstenošanas 2015.gada 12.jūnija regulai (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus (turpmāk – Regula ES 2015/909), maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu iekļauj tikai izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus. Saskaņā ar infrastruktūras maksas aprēķināšanas kārtības izmaiņām AS "LatRailNet" 17.06.2019. pieņēma lēmumu, ka no 2019.gada 1.jūlija maksa pasažieru pārvadājumu pakalpojumam, ko sniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, tiek noteikta zemāka par šī tirgus segmenta infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas pilnajām izmaksām.

Koncerna uzņēmums SIA "LDZ CARGO" ir vienīgais transporta un uzglabāšanas nozares sauszemes transporta sektora uzņēmums Latvijā, kas nodrošina dzelzceļa pasažieru pārvadājumus

starptautiskajā satiksmē. SIA "LDZ CARGO" nodrošina pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē maršrutos Rīga – Maskava, Rīga – Sanktpēterburga, kā arī nodrošina Baltkrievijas dzelzceļa vilciena kursēšanu maršrutā Rīga – Minska, Ukrainas dzelzceļa vilciena kursēšanu maršrutā Rīga – Viļņa – Minska – Kijeve. Starptautiskajā dzelzceļa pasažieru satiksmē 2019.gada laikā kopumā pārvadāti 171 tūkst. pasažieri, kas, salīdzinot ar 2018.gadu, ir par 7% jeb 11 tūkst. pasažieriem vairāk.

Koncerna zaudējumi pēc nodokļiem ir 9 328 tūkst. EUR. *Koncerna* konsolidētais pašu kapitāla apjoms uz 2019.gada 31.decembri bija 397 038 tūkst. EUR, kas ir par 9 328 tūkst. EUR jeb 2,3% mazāk nekā 2018.gadā.

Koncerna sabiedrības ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši kredītresursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. 2019.gada 31.decembrī *Koncerna* īstermiņa saistības pārsniedz tās apgrozāmos līdzekļus par 5 229 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte -apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1 (2018.g.- 1). Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 20 572 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neieņļaujot nākamo periodu ieņēmumus, ir 1,2. Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus *Koncerna* sabiedrībai jāievēro līguma darbības laikā. Pēc aprēķiniem viens no rādītājiem netika izpildīts, bet pārējie nosacījumi tika ievēroti. 2020.gada februārī tika nosūtītas vēstules divām bankām ar paskaidrojumu par rādītāju novirzēm un lūgumu nepieprasīt izsniegtā kredīta pirmstermiņa apmaksu. Tika organizētas arī tikšanās ar bankām un izskaidrota finansiālā situācija, jo pārējie kritēriji ir izpildīti un atbilst banku nosacījumiem. Uz pārskata sagatavošanas brīdi nav saņemta informācija no bankām, kas norādītu par iespējamo prasību kredītu pirmstermiņa apmaksai.

Likviditāti ietekmē arī 16.SFPS "Noma" piemērošana sākot ar 2019.gada 1.janvāri, jo īstermiņa saistību palielinājums standarta ietekmē ir 2 168 tūkst. EUR.

Neskatoties uz kravu pārvadājumu apjomu samazināšanos, *Koncerns* turpināja nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un atbilstošu drošības līmeni, un kopējais *Koncernā* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2019.gadā sasniedza 29 742 tūkst. EUR. Finanšu resursi ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā.

No tā kopējais *Latvijas dzelzceļa* kapitālieguldījumu apjoms 2019.gadā ir 23 690 tūkst. EUR. Dzelzceļa infrastruktūras kapitālajā remontā ieguldīti 13 194 tūkst. EUR, esošo IT sistēmu atjaunošanā 972 tūkst. EUR, pārskata periodā iegādātas tehnoloģiskās iekārtas sliežu ceļu remontam un uzturēšanai, kā arī iekārtas turpmākai informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai un citi nemateriālie aktīvi 2 066 tūkst. EUR apmērā. Infrastruktūras attīstībā ieguldīti 7 458 tūkst. EUR.

No tā kopējais SIA "LDZ CARGO" izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2019.gadā sasniedza 2 610 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. 2019.gadā tika investēti līdzekļi dīzeļlokomotīvu kapitālajā remontā un modernizācijā. Pakalpojuma klāsta paplašināšanai, ņemot vērā klientu vēlmes, kā arī nolūkā uzlabot sniegto pakalpojuma kvalitāti, 2019.gadā beigās tika paveikta starptautisko pasažieru vilcieni braukšanas dokumentu pārdošanas portāla <https://travel.ldz.lv> modernizācija, kuras ietvaros tika uzlabota portāla lietojamība, izstrādāta funkcionalitāte, kas sniegs pasažieriem iespēju atgriezt iegādātos braukšanas dokumentus elektroniski, kā arī iegādāties braukšanas dokumentus pēc speciāliem tarifiem.

Lai nodrošinātu SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" piederošo lokomotīvu tehniskā stāvokļa atbilstošu uzturēšanu, kā arī nodrošinātu pārvadātājus ar nepieciešamo lokomotīvu daudzumu, 2019.gadā tika pabeigts 2018.gadā iesāktais dīzeļlokomotīves ČME3 sērijas galvenais remonts par 2019.gada atlikušo summu 10 tūkst. EUR un pabeigta divu 2018.gadā iesākto 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīvu modernizācija par atlikušo summu 22 tūkst. EUR apmērā, kā arī veikts viens 2TE116 sērijas dīzeļlokomotīves remonts VR apjomā un viens 2TE10 sērijas dīzeļlokomotīves remonts VR apjomā par 1 004 tūkst. EUR. Tādējādi tiek turpināts darbs pie ekspluatācijā ekonomiskāka (ar mazāku degvielas patēriņu) un videi draudzīgāka (mazāks izmešu apjoms) ritošā sastāva parka izveides. 2019.gadā iegādātas dažādas iekārtas 1 073 tūkst. EUR apmērā, veikti būvju kapitālā remonta darbi un pamatlīdzekļu modernizācija 252 tūkst. EUR apmērā.

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Strauji samazinoties kravu pārvadājumu apjomiem, ir uzsākts un turpinās darbs pie *Koncerna* darbības efektivitātes veicināšanas, pārskatot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu *Koncerna* saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī nodrošinātu *Koncerna* konkurētspējīgu un ilgtspējīgu darbību nākotnē.

Tā kā ievērojama izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, 2019.gadā uzsākta un 2020.gadā turpināsies arī *Koncerna* darbinieku skaita optimizācija.

Darbinieku skaita samazināšana notiek ciešā sadarbībā ar Latvijas dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrību (LDzSA) un Nodarbinātības valsts aģentūru. Būtiskākais darbinieku skaita samazinājums plānots 2020.gada pirmajā pusgadā.

Latvijas dzelzceļš un visa valsts transporta un loģistikas nozare tieši konkurē ar tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvu un Igauniju – par pārvadājumu piesaisti Latvijas tranzīta koridoram. Infrastruktūras pakalpojumu efektivitāte būs viens no izšķirošajiem faktoriem konkurences cīņā par kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu.

Tādēļ, domājot par attīstību un konkurētspēju nākotnē, līdz ar regulārajiem kapitālieguldījumiem infrastruktūras kvalitātes un drošības līmeņa uzturēšanā, *Latvijas dzelzceļā* finansiālo iespēju robežās turpināsies darbs pie uzsāktā ES fondu un Kohēzijas politikas fondu projekta - Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava – Mangaļi – Ziemeļblāzma modernizācija, par kura būvniecību 2019.gadā tika noslēgts līgums. Paredzēts īstenot arī pasažieru infrastruktūras modernizācijas projektu atbilstoši Indikatīvajā dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānā 2018.-2022.gadam un *Latvijas dzelzceļa* vidēja termiņa darbības stratēģijā 2017.-2022.gadam noteiktajiem investīciju plāniem.

Atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" un Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" prasībām *Latvijas dzelzceļš* ir izstrādājis Rīcības plānu trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijām ar satiksmes intensitāti, lielāku par 30 000 vilcieniem gadā, laika periodam no 2019. līdz 2023. gadam, kas saskaņots Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā 2019.gada 27.februārī un apstiprināts ar *Latvijas dzelzceļa* valdes 2019.gada 21.marta lēmumu Nr. VL-7/28. Plānā ir noteiktas akustiskā diskomforta zonas un identificēti primāri veicamie prettrokšņu pasākumi. *Latvijas dzelzceļa* vides pārvaldības speciālisti turpināja darbu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Rīgas domes darba grupās, kurās tiek meklēti risinājumi, kā mazināt transporta radīto troksni un uzlabot akustisko trokšņu situāciju pilsētvidē un ārpus pilsētām.

2019.gada 22.novembrī ar *Latvijas dzelzceļa* Valdes lēmumu Nr.VL-45/195 tika apstiprināta "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politika. Politikas mērķis izveidot integrētu un vienotu risku pārvaldību kapitālsabiedrībām, kas ļauj savlaicīgi identificēt riska faktoros, kas var apdraudēt uzņēmuma attīstību un finanšu stabilitāti, kā arī drošu un ilgtspējīgu darbību, kā arī nosaka risku vadības pamatprincipus *Koncernā* un risku vadības kārtību, kas nosaka metodiku risku identificēšanai, novērtēšanai, mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšanai, risku reģistra izveidei un uzturēšanai un regulāru ziņojumu sagatavošanai *Koncerna* sabiedrību valdei un padomei. Apstiprinot šo politiku, tika izveidota integrēta risku vadības pieeja *Koncernā*, dodot iespēju *Latvijas dzelzceļa* vadībai centralizēti sekot līdz būtiskākajiem riskiem un to kontrolei.

Ņemot vērā kravu pārvadājumu tendences un *Koncerna* iespējamo biznesa modeļa maiņu, 2020.gadā tiks pārskatīti arī spēkā esošie stratēģiskie dokumenti.

Kravu pārvadājumu apjomu samazināšanās, kā arī nepietiekošā finansējuma pasažieru infrastruktūras uzturēšanai rezultātā radušās finanšu līdzsvara saglabāšanas grūtības plānots risināt Daudz gadu līgumā noteiktajā kārtībā.

2020.gadā *Koncerna* un *Sabiedrības* galvenās prioritātes un mērķi būs saistīti ar uzņēmuma darbības efektivitātes būtisku palielināšanu un finanšu līdzsvara atgūšanu un nostiprināšanu, kā arī ar jaunizstrādāto organizatorisko un tehnoloģisko procesu ieviešanu un nostabilizēšanu.

2020.gadā tiks izstrādāts jauns *Koncerna* biznesa modelis, izveidots tā ieviešanas rīcības plāns un tiks uzsākta tā ieviešana. Atbilstoši jaunajam biznesa modelim tiks izstrādāta gan *Sabiedrības*, gan *Atkarīgo sabiedrību* vidēja termiņa stratēģijas.

Līdz ar *Koncerna* darbības reorganizāciju un efektivitātes veicināšanu 2020. gadā būtiska uzmanība tiks pievērsta mērķa tirgu un kravu segmentu diversifikācijai, piesaistot kravu pārvadājumus jaunus tirgos, izstrādājot jaunus pakalpojumus u.c.

Līdz ar šiem mērķiem *Koncerns* aktīvi strādās arī pie pasažieru vajadzībām ērtas un efektīvas infrastruktūras attīstības, kā arī nemainīgi rūpēsies par drošības veicināšanu pie un uz sliežu ceļiem.

Nemot vērā 2020.gadā notiekošos intensīvos pārmaiņu procesus, uzņēmuma vadības komanda nodrošinās efektīvu finanšu un personāla vadību, kā arī īstenos visaptverošu un caurspīdīgu komunikāciju gan uzņēmuma iekšienē, gan ar klientiem, sadarbības partneriem, iesaistītajām pusēm un plašu sabiedrību.

SIA "LDZ CARGO" ir būtiski saglabāt un nostiprināt esošās pozīcijas beramkravu un lejamkravu pārvadājumos un pievērst īpašu uzmanību jaunu kravu piesaistei no jauniem tirgiem un palielināt starptautisko pasažieru pārvadājumu rentabilitāti, nodrošinot komercdarbības virzienu attīstību un konkurētspēju un nepārtraukti uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un darba ražīgumu, nodrošinot piedāvāto pakalpojumu pastāvīgu modernizāciju un progresu.

Viens no SIA "LDZ CARGO" attīstības virzieniem ir klientu apkalpošanas kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa celšana. *Koncerna* interesēs nepieciešams saglabāt esošos klientus un atvieglot klientu piesaistes procesu, nodrošinot, tai skaitā, labāku klientu vēlmu apzināšanos un mūsdienīgu informācijas apmaiņas kanālu izmantošanu.

Tādējādi, lai panāktu ātrāku un ērtāku informācijas apmaiņu starp pārvadātāju un klientu, SIA "LDZ CARGO" ir aktīvi iesaistīts izstrādātās Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas funkcionalitātes paplašināšanā. Sistēmas funkcionalitāte paredz klientu apziņošanu, elektroniskās dzelzceļa pavadzīmes noformēšanu un izmantošanu, muitas dienestu iepriekšēju informēšanu elektroniskā veidā par ievadamām kravām, informācijas sagatavošanu un iesniegšanu par sūtījumiem elektroniskā veidā. Uz 2019.gada beigām tiek pakāpeniski nodrošināta iespēja veikt pārvadājumu noformēšanu pēc bezpapīra tehnoloģijas arvien vairāk virzienos.

Apzinoties turpmākās tirgus tendences, *Koncerns* attīsta modernu, efektīvu un videi draudzīgu infrastruktūras un loģistikas uzņēmumu grupu – nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un loģistikas pakalpojumus visas Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēs. Loģistikas attīstībai nepieciešams klientiem nodrošināt "vienas pieturas aģentūras" principu, ko SIA "LDZ Loģistika" jau īsteno praksē, strādājot pie jaunu maršrutu izveides, nodrošinot vienu kontaktpunktu ķēdē starp kravas nosūtītāju un kravas saņēmēju, risinot visus ar loģistiku saistītos jautājumus un ievērojot visas nozares intereses. Jāņem vērā, ka pieaug konteinerkravu pārvadājumu nozīme Baltijas jūras reģionā. Arī Latvijas lielākās ostas savās attīstības programmās ir identificējušas konteinerkravu pārkraušanai nepieciešamu kravu terminālu attīstību un *Koncerna* uzņēmumiem sadarbībā ar ostām jāspēj nodrošināt konkurētspējīgs piedāvājums šī kravu segmenta piesaistei un apstrādei.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" tiek īstenots izpētes projekts par duālās degvielas – gāzes un degvielas lokomotīves ekspluatāciju pa etapiem. Izpētes projektā tiek izmantota manevru lokomotīve ČМЕ3, kuru aprīkojot ar duālo degvielu, tiek veikti aprēķini, cik ekonomiski pamatoti būtu šāda tipa lokomotīves izmantot ikdienā. Rezultātā tiks iegūts pētījums par duālās degvielas sistēmas izmantošanas iespējām dzelzceļa nozarē. Pēc pārbūves veikšanas Latvijas Republikas Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija pieņēma dzelzceļa ritošo sastāvu ar tipa nosaukumu ЧМЕ3DF ekspluatācijā. SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" turpinās pētījumu darbus, lai nodrošinātu tās lokomotīvu parka tālāko attīstību.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" aktīvi turpina darbus un aprīko 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīves ar mašīnista modrības telemehānisko sistēmu (TSKBM), kas ļaus ekspluatēt dīzeļlokomotīves "vienā personā" bez mašīnista palīga. 2020.gadā plānots uzsākt darbus pie pārējo dīzeļlokomotīvu aprīkošanas ar TSKBM sistēmu.

Izmantojot 21.06.2019. SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saņemto atbilstības sertifikātu №ССЖТ LV.ЖТ02.Л.00551 no iestādes "Федеральное агентство железнодорожного транспорта федеральное бюджетное учреждение "Регистр сертификации на федеральном железнодорожном транспорте" (ФБУ "РС ФЖТ")", kas apliecina, ka uzņēmuma lokomotīvu remonta procesi atbilst normatīvos dokumentos izvirzītajām prasībām, SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" turpinās apzināt un meklēt potenciālos klientus lokomotīvu remontu veikšanai trešo valsts tirgū.

4. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

Apzinoties turpmāko gadu izaicinājumus kvalificēta darbaspēka piesaistes jomā, *Latvijas dzelzceļš* ne tikai attīsta Mācību centra piedāvātās tālākizglītības iespējas, bet sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti pēdējos gados ir ieviesis vairākas jaunas specializācijas dzelzceļa elektrosistēmu un dzelzceļa telekomunikāciju mācību programmās. Šo programmu apguve ļaus ne tikai attīstīt

tehnoloģisko kapacitāti *Koncernā*, bet arī nodrošināt nākotnes dzelzceļa infrastruktūras apkalpošanai nepieciešamos speciālistus.

2019.gadā *Latvijas dzelzceļš* kopā ar citām lielākajām valsts kapitālsabiedrībām ir iesaistījies Ministru prezidenta iniciētā platformā Inovāciju forums, kuras ietvaros sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru, Ekonomikas ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju u.c. institūcijām sekmēt komerciāli ilgtspējīgu inovāciju kultūru, pētniecības un attīstības procesus un ideju apmaiņu uzņēmējdarbības vidē.

5. FILIĀLES UN PĀRSTĀVNICĪBAS ĀRVALSTĪS

2012.gadā tika izveidota *Latvijas dzelzceļa* pārstāvniecība Krievijas galvaspilsētā Maskavā. Pārstāvniecība veic pārdošanas veicināšanas un mārketinga aktivitātes.

2017.gadā tika atvērta *Latvijas dzelzceļa* pārstāvniecība Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā, lai veicinātu Latvijas un Baltkrievijas sadarbību dzelzceļa pārvadājumu jomā un nostiprinātu tranzīta un loģistikas nozares sadarbību.

Koncernam nav ārvalstu filiāļu.

6. NOTIKUMI PĒC 2019.GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA UN DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020.gada 13.martā stājās spēkā izmaiņas *Latvijas dzelzceļa* vadībā – VAS “*Latvijas dzelzceļš*” padome *Sabiedrības* valdes priekšsēdētāja amatā apstiprināja Māri Kleinbergu, kurš jau kopš 2019.gada 12.augusta vadīja *Latvijas dzelzceļu* kā pagaidu valdes priekšsēdētājs. Samazinot *Latvijas dzelzceļa* valdes locekļu skaitu, no valdes atsaukts Ainis Stūrmanis, kurš bija atbildīgs par *Sabiedrības* attīstības projektiem, turpmāk *Sabiedrības* attīstības jautājumi būs valdes priekšsēdētāja atbildībā. Tāpat *Latvijas dzelzceļa* valdē iecelta Vita Balode - Andrūsa, kura atbildēs par *Sabiedrības* finanšu jautājumiem. Māris Kleinbergs sāk pildīt *Latvijas dzelzceļa* valdes priekšsēdētāja pienākumus uzreiz pēc padomes lēmuma pieņemšanas, savukārt Vita Balode – Andrūsa uzsāks darbu *Latvijas dzelzceļa* valdē ar šā gada 1.jūniju. Līdz 2020.gada 1.jūnijam *Latvijas dzelzceļa* pagaidu valdes locekļa pienākumus turpinās pildīt Andris Lubāns.

2020.gada sākumā kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, būtiski neuzlabosies. Turklāt, 2020.gada sākumā tika apstiprināta jaunā koronavīrusa Covid-19 esamība un uz doto brīdi tas ir izplatījies visā pasaulē, tai skaitā, Latvijā, traucējot uzņēmējdarbībai un ekonomiskajai attīstībai. *Koncerns* uzskata, ka vīrusa izplatība ir nekoriģējošs notikums pēc bilances datuma. Tā kā situācija ir neskaidra un strauji attīstās, mēs neuzskatām par iespējamu sniegt skaitlisku aplēsi par iespējamo vīrusa izplatības ietekmi uz *Koncerna* sabiedrībām. Tādējādi, lai gan Latvijas tautsaimniecības interesēs dzelzceļa tīkla darbību nepieciešams saglabāt pilnā apmērā, neskatoties uz jau pagājušā gada nogalē uzsāktajiem striktajiem izmaksu optimizācijas un darbības efektivitātes palielināšanas pasākumiem, *Latvijas dzelzceļš* 2020.gadā nespēs īstenot finanšu līdzsvara nosacījumus, jo ieņēmumi ir samazinājušies tik būtiski, ka tie nesedz izmaksas, kuras jau šobrīd ir samazinātas iespējami zemākajā līmenī, vienlaikus neapdraudot dzelzceļa infrastruktūras kvalitāti un kustības drošību.

Reaģējot uz izmaiņām kravu apjomos, *Koncerna* sabiedrības, pārskatot apstiprināto budžetu 2020.gadam, jau 2020.gada sākumā izstrādāja budžeta grozījumus, pieņemot, ka kopējais kravu pārvadājumu apjoms būtiski samazināsies. Lai īstenotu plānoto budžetu, tika izstrādāts *Koncerna* krīzes rīcības plāns, kas paredz virkni pasākumu, kuru rezultātā samazināsies kopējais izmaksu apmērs. Tā kā ievērojama *Koncerna* izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, 2020.gadā turpinās darbinieku skaita optimizācija. 2020.gada 1.ceturksnī ir atlaisti 906 darbinieki.

2020.gadā ir uzsākts darbs un šobrīd tiek izstrādāts jauns *Koncerna* biznesa modelis, tiek izveidots tā ieviešanas rīcības plāns un 2020.gada otrajā pusē tiks uzsākta tā īstenošana. Atbilstoši jaunajam biznesa modelim tiks izstrādāta gan *Latvijas dzelzceļa*, gan atkarīgo sabiedrību vidēja termiņa stratēģijas.

2020.gada 17.martā saskaņā ar Daudzgaļu līgumu “Par VAS “*Latvijas dzelzceļš*” pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un

finansēšanu" (turpmāk – Daudzgaļu līgums), kurš ir noslēgts starp VAS "Latvijas dzelzceļš" un Satiksmes ministriju, VAS "Latvijas dzelzceļš" ir iesniedzis Satiksmes ministrijai Informatīvo ziņojumu par dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanu, kā arī informējis nozares ministriju par nepieciešamo valsts līdzekļu finansējumu Daudzgaļu līgumā pusēm noteikto saistību izpildei, ņemot vērā iepriekš aprakstītos apstākļus.

Pamatojoties uz Daudzgaļu līguma nosacījumiem, *Latvijas dzelzceļš* ir informējis Satiksmes ministriju, ka tiek plānota infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nosacījumu neizpildīšanās jau 2020.gada 1.ceturksnī, tādēļ 2020.gadā ir nepieciešams papildu finansējums no valsts budžeta *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tāpat *Latvijas dzelzceļam* nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, lai kompensētu neattiecināmās izmaksas pilnā apmērā pasažieru pārvadājumu pakalpojumu, ko sniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu (turpmāk - sabiedriskā transporta pakalpojumi), nodrošināšanai visa 2020.gada laikā.

Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus *Latvijas dzelzceļam* jāievēro līguma darbības laikā. Viens no rādītājiem netika izpildīts, bet pārējie nosacījumi tika ievēroti. 2020.gada februārī tika nosūtītas vēstules divām bankām ar paskaidrojumu par rādītāju novirzēm un līgumu nepieprasīt izsniegtā kredīta pirmstermiņa apmaksu. Tika organizētas arī tikšanās ar bankām un izskaidrota finansiālā situācija, jo pārējie kritēriji ir izpildīti un atbilst banku nosacījumiem. Uz pārskata apstiprināšanas brīdi nav saņemta informācija no bankām, kas norādītu par iespējamo prasību kredītu pirmstermiņa apmaksai.

2020.gada 28.janvārī Ministru kabinets ar rīkojumu Nr.35 noteica, ka *Latvijas dzelzceļš* nemaksā dividendes no 2018.gada peļņas, bet peļņas daļu 2 922 272 *euro* apmērā novirza valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai un atjaunošanai, tai skaitā rezerves veidošanai, kas var tikt izmantota valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai 2017.–2022. gadam un peļņas daļu 1 255 492 *euro* apmērā novirza publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras finansēšanai pasažieru pārvadājumu segmentā 2019.gadā.

Tādējādi *Latvijas dzelzceļa* vadība secina, ka konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsākto jaunā *Koncerna* biznesa modeļa izstrādi, krīzes plāna un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē, un nepieciešamā valsts līdzekļu finansējuma saņemšanu Daudzgaļu līguma ietvaros. *Koncerna* galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs.

Tomēr joprojām pastāv nenoteiktība, kas sevī ietver:

- *Latvijas dzelzceļam* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšana un nenoteiktais saņemšanas laiks, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2020.gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām.
- Valsts finansējuma saņemšana *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros un finansējuma saņemšanas laiks.

Koncerna konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti piemērojot darbības turpināšanas principu un tajos nav veikti labojumi, tai skaitā aktīvu un saistību pārvērtēšana, kas varētu būt nepieciešami, ja pārskatu sagatavošanā netiktu piemērots darbības turpināšanas princips.

7. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Koncerna Mātes sabiedrības Valde (turpmāk tekstā – *Vadība*) ir atbildīga par *Koncerna* konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Konsolidētie finanšu pārskati no 16. līdz 59.lapai ir sagatavoti, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Koncerna* finansiālo stāvokli 2019.gada 31.decembrī, tā 2019.gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas

principu. Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā *Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Koncerna Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Koncerna* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Koncernā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, 2020.gada 23. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Neatkarīga revidenta ziņojums

VAS "Latvijas dzelzceļš" dalībniekam

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, izņemot sadaļā Pamatojums atzinumam ar iebildi 1. punktā aprakstītā jautājuma iespējamo ietekmi un 2. punktā aprakstītā jautājuma ietekmi, konsolidētajā gada pārskatā ietvertais konsolidētais finanšu pārskats, kas atspoguļots no 16. līdz 59. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par VAS "Latvijas dzelzceļš" (Sabiedrība) un tās meitas sabiedrību (kopā 'Koncerns') konsolidēto finanšu stāvokli 2019. gada 31. decembrī un par tā darbības konsolidētajiem finanšu rezultātiem un tā konsolidēto naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Konsolidētais finanšu pārskats ietver:

- konsolidēto pārskatu par finanšu stāvokli 2019. gada 31. decembrī,
- konsolidēto peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- konsolidēto apvienoto ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- konsolidēto naudas plūsmu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, kā arī
- konsolidētā finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Pamatojums atzinumam ar iebildi

- 1) 2019. gada 31. decembrī Koncerna konsolidētajā pārskatā par finanšu stāvokli ir iekļauti pamatlīdzekļi un tiesības lietot aktīvus ar uzskaites vērtību EUR 834,735 tūkstoši. Pārskata gada laikā Koncerns piedzīvoja ievērojamu kritumu kravu pārvadājumu apjomos, ko mēs uzskatām par vērtības samazināšanās rādītāju saskaņā ar 36. SGS "Aktīvu vērtības samazināšanās". Tomēr vadība nav veikusi vērtības samazināšanās aprēķinu, lai noteiktu, vai pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvus uzskaites vērtība jāsamazina un jāatzīst zaudējumi no vērtības samazināšanās. Ņemot vērā, ka Koncerns nav aprēķinājis pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvus atgūstamo vērtību, mēs nespējam pārliecināties par šo aktīvu uzskaites vērtību 2019. gada 31. decembrī.
- 2) Koncerna ilgtermiņa saistības, kas uzrādītas konsolidētajā pārskatā par finanšu stāvokli 2019. gada 31. decembrī, ietver aizņēmumus no kredītiestādēm EUR 54 538 tūkstoši. Kā norādīts konsolidētā finanšu pārskata 21. pielikumā, Koncerns nebija izpildījis aizņēmuma līgumos ietvertos nosacījumus. Tādējādi 2019. gada 31. decembrī šie aizņēmumi bija jāuzskata par atmaksājamiem pēc pieprasījuma un Koncernam nebija tiesību atlikt šo saistību nokārtošanu vismaz uz divpadsmit mēnešiem. Saskaņā ar 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" prasībām, šiem aizņēmumiem bija jābūt klasificētiem kā īstermiņa aizņēmumiem. Rezultātā, mūsaprāt, Koncerna īstermiņa saistības 2019. gada 31. decembrī ir jāpalielina un tā ilgtermiņa saistības jāsamazina par iepriekš minēto summu.

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā *Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa* (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto konsolidētā finanšu pārskata revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar šīm prasībām un SGĒSP kodeksu un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Būtiska nenoteiktība attiecībā uz darbības turpināšanu

Mēs vēršam uzmanību uz konsolidētā finanšu pārskata 34. pielikumu Darbības turpināšana. Koncerna īstermiņa saistības 2019. gada 31. decembrī pārsniedz tā īstermiņa aktīvus par EUR 5 229 tūkstošiem. Ņemot vērā sadaļas Pamatojums atzinumam ar iebildi 2. punktā minēto apstākli un ņemot vērā nākamā perioda ieņēmumus, neto īstermiņa saistības ir EUR 36,416 tūkstoši. Papildus Koncerna neto zaudējumi 2019. gadā bija EUR 9 822 tūkstoši. Turklāt, 2019. gada ieņēmumi ir samazinājušies un Koncerns paredz turpmāku kravu un pasažieru pārvadājumu ieņēmumu kritumu. Līdz ar to Koncerna spēja turpināt tā darbību ir atkarīga no tā spējas saņemt finansējumu no Latvijas Republikas, kā arī saglabāt esošo banku finansējumu, neskatoties uz banku līgumos ietverto rādītāju neizpildi. Šie apstākļi kā arī citi 34. pielikumā minētie apstākļi, norāda uz to, ka pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt savu darbību. Mūsu atzinums nav ar turpmākās iebildēm attiecībā uz šo apstākli.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver Vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 5. līdz 12. lappusei, bet tā neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidenta ziņojumu par to.

Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz konsolidētā gada pārskatā ietverto citu informāciju.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Koncernu un tā darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības citā informācijā. Kā aprakstīts sadaļas Pamatojums atzinumam ar iebildi 2. punktā, Koncerns nav pārklasificējis aizņēmumus, kuriem tas ir pārkāpis aizdevuma nosacījumus, uz īstermiņa saistībām. Mēs esam secinājuši, ka Vadības ziņojums satur būtiskas neatbilstības sadaļā Pamatojums atzinumam ar iebildi norādīto summu vai citu apstākļu dēļ.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par šī konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidētā finanšu pārskata, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, ir atbildīgas par Koncerna finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

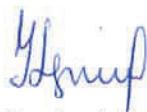
Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību Koncerna ietvaros ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Ilandra Lejina
Valdes locekle

Rīga, Latvija
2020. gada 23. aprīlī

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Terēze Labzova-Ceicāne
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 184

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS PAR 2019.GADU

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2019	2018
Ieņēmumi	4	337 645	365 044
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	5	(339 494)	(343 112)
Bruto peļņa vai zaudējumi		(1 849)	21 932
Administrācijas izmaksas	6	(25 480)	(25 668)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	7	26 062	31 821
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(5 142)	(11 076)
Ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem	14	330	776
Finanšu ieņēmumi	9	2	3
Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas		-	(410)
Finanšu izmaksas	9	(2 237)	(2 225)
Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		(8 314)	15 153
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	(1 014)	(745)
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi		(9 328)	14 408

Pielikumi no 23. līdz 59.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2020.gada 13. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

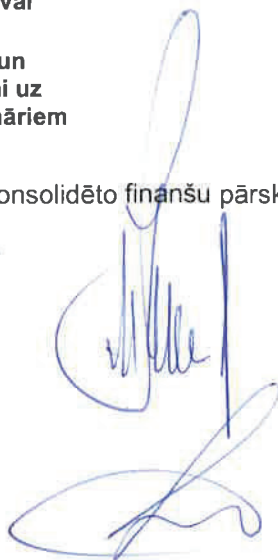
KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS PAR 2019.GADU

	PIELIKUMS	2019	(EUR'000) 2018
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi		(9 328)	14 408
Posteņi, kuri netiks pārklasificēti peļņas vai zaudējumu pārskatā:		(494)	(5 194)
<i>Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana</i>	19	(494)	(5 194)
Pārskata gada pārējie ienākumi vai zaudējumi		(9 822)	9 214
Pārskata gada apvienotie ienākumi vai zaudējumi		(9 822)	9 214
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi un apvienotie ienākumi, kas attiecināmi uz <i>Koncerna mātes sabiedrības akcionāriem</i>		(9 822)	9 214

Pielikumi no 23. līdz 59.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2020.gada 23. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2019. GADA 31. DECEMBRĪ

AKTĪVI	PIELIKUMS	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>(EUR'000)</i>			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Pamatlīdzekļi	12	824 486	861 199
Nemateriālie ieguldījumi	11	1 622	1 467
Tiesības lietot aktīvus	13	10 249	-
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		52	387
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	14	84	84
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		836 493	863 137
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	15	25 693	18 541
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	16	16 304	19 886
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	51	28
Nauda un naudas ekvivalenti	17	67 471	89 904
Apgrozāmie līdzekļi kopā		109 519	128 359
Aktīvi kopā		946 012	991 496

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2019. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

PASĪVI	PIELIKUMS	31.12.2019.	31.12.2018.
Pašu kapitāls un saistības			
Pašu kapitāls			
Uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais:			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	18	256 720	256 720
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	19	45 662	46 156
Rezerves un nesadalītā peļņa	19	94 656	103 490
Pašu kapitāls kopā		397 038	406 366
Saistības			
Ilgtermiņa saistības			
Atliktā nodokļa saistības		1 759	745
Uzkrājumi	20	127	162
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	148 828	165 409
Citi aizņēmumi	22	-	2 204
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		486	486
Nomas saistības		8 636	-
Nākamo periodu ieņēmumi	24	274 390	290 354
Ilgtermiņa saistības kopā		434 226	459 360
Īstermiņa saistības			
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	40 359	36 110
Citi aizņēmumi	22	-	117
Uzkrājumi	20	2 159	4 521
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		36 537	49 568
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	10 174	15 948
Nomas saistības		2 168	-
Nākamo periodu ieņēmumi	24	23 351	19 506
Īstermiņa saistības kopā		114 748	125 770
Saistības kopā		548 974	585 130
Pašu kapitāls un saistības kopā		946 012	991 496

Pielikumi no 23. līdz 59.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2020.gada 23. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

Valdes loceklis

Valdes loceklis

M.Kleinbergs

A.Lubāns

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR'000)

	UZ KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBAS AKCIONĀRIEM ATTIECINĀMAIS				PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
	PAMAT- KAPITĀLS	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE	REZERVES UN IEPRIEKŠĒJO GADU NESADALĪTĀ PEĻŅĀ	PĀRSKATA GADA NESADALĪTĀ PEĻŅĀ	
Par 2018.gadu					
Uz 01.01.2018.	256 720	51 350	53 327	31 177	392 574
Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu no 2017.gada peļņas	-	-	(616)	-	(616)
2017.gada peļņa pārvietota uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	31 177	(31 177)	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	31 177	(31 177)	-
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(5 194)	5 194	-	-
Pārskata gada peļņa	-	-	-	14 408	14 408
<i>Pārskata gada apvienotie ienākumi</i>	-	(5 194)	5 194	-	-
Uz 31.12.2018.	256 720	46 156	89 082	14 408	406 366
Par 2019.gadu					
Uz 01.01.2019.	256 720	46 156	89 082	14 408	406 366
2018.gada peļņa pārvietota uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	14 408	(14 408)	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	14 408	(14 408)	-
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(494)	494	-	-
Pārskata gada peļņa	-	-	-	(9 328)	(9 328)
<i>Pārskata gada apvienotie ienākumi</i>	-	(494)	494	-	-
Uz 31.12.2019.	256 720	45 662	103 984	(9 328)	397 038

Pielikumi no 23. līdz 59.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2020.gada 23. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2019.GADU

(sagatavots, izmantojot netiešo metodi)

	PIELIKUMS	2019	2018
(EUR'000)			
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem		(8 314)	15 153
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		46 104	48 713
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	11	577	592
Uzkrājumu veidošana	20	(2 397)	(3 980)
Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	8	13	80
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību un citu sabiedrību pamatkapitālā	14	(330)	(776)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	9	(2)	(3)
Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas		-	410
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	9	2 237	2 225
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		37 888	62 414
Korekcijas:			
Debitoru parādu atlikumu samazinājums/(pieaugums)		3 419	(4 227)
Krājumu atlikumu (pieaugums)/samazinājums		(7 151)	5 746
Piegādātājiem, darbuizpildītājiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu (samazinājums)/pieaugums		(15 749)	1 176
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		18 407	65 109
Izdevumi procentu maksājumiem		(2 258)	(2 246)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	10	(33)	(88)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		16 116	62 775
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(29 868)	(42 353)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		179	4 886
Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi		4 676	-
Saņemtie procenti		2	3
Saņemtās dividendes		622	484
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(24 389)	(36 980)

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2019. GADU (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2019	2018
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Saņemtie aizņēmumi		23 778	24 966
Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi		-	2 000
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai		(36 121)	(35 127)
Izdevumi nomāto pamatlīdzekļu izpirkumam		(1 834)	-
Izmaksātās dividendes		-	(616)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(14 177)	(8 777)
Valūtas kursu svārstību rezultāts		17	3
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums vai samazinājums pārskata gadā		(22 433)	17 021
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		89 904	72 883
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	17	67 471	89 904

Pielikumi no 23. līdz 59.lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, 2020.gada 20. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš” ir *Koncerna* valdošā sabiedrība un publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju veicējs.

Koncerna mātes sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā kā valsts akciju sabiedrība un tā 100% pieder Latvijas Republikai. *Koncerna* mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050, Latvija.

Visas *Koncernā* ietilpstošās sabiedrības ir reģistrētas Latvijā un *Koncerna* mātes sabiedrībai tajās ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme. *Koncernā* ietilpst:

NOSAUKUMS	DARBĪBAS VEIDS
SIA “LDZ CARGO”	kravu pārvadājumi
SIA “LDZ ritošā sastāva serviss”	ritošā sastāva uzturēšana un remonts
SIA “LDZ infrastruktūra”	dzelzceļa mašīnu un tehnikas remonts, sliežu metināšanas darbi
SIA “LDZ apsardze”	apsardzes pakalpojumi
SIA “LDZ Loģistika”	transporta ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumi
AS “LatRailNet”	infraštruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšana
SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija””	dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā

Finanšu pārskatus publicēšanai 2020.gada 23. aprīlī ir apstiprinājusi *Koncerna* mātes sabiedrības Valde. Konsolidētos finanšu pārskatus apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauc valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš” Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir attiecīgi pielietoti visiem salīdzinošiem rādītājiem, ja vien nav norādīts citādi.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos), piemērojot darbības turpināšanās principu (sīkāka informācija sniegta 34. pielikumā).

Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, nav mainītas, izņemot no 2019.gada 1.janvāra tiek piemērots 16.SFPS, kā norādīts turpmāk.

Konsolidētie finanšu pārskati aptver laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, *Vadība* pamatojas uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķos pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu *Vadības* rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām. Būtiski pieņēmumi un spriedumi aprakstīti 3.pielikumā.

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, un tie stājas spēkā finanšu periodos, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk, un attiecas uz *Koncerna* darbību.

Pārskata gadā stājās spēkā 16.SFPS "Noma" un tā ieviešanai bija ietekme uz *Koncerna* darbību:

- Jaunais standarts nosaka nomas līgumu atzīšanas, novērtēšanas un informācijas atklāšanas principus. Visi nomas līgumi nodrošina līzinga ņēmējam tiesības izmantot aktīvu un, ja nomas maksājumi tiek veikti noteiktā laika periodā, iekļauj arī finansēšanas komponenti. Atbilstoši, 16.SFPS izslēdz iespēju klasificēt nomas līgumus kā operatīvo vai finanšu nomu, kā to noteica 17.SGS. Tā vietā 16.SFPS ievieš vienotu nomnieka uzskaites modeli. Nomnieks savā uzskaitē atzīst: (a) aktīvus un saistības no visiem nomas līgumiem ar nomas termiņu vairāk kā 12 mēneši, izņemot zemas vērtības aktīvu nomas līgumus; un (b) nomāto aktīvu nolietojuma izmaksas atsevišķi no nomas saistību procentu izmaksām. Līzinga devēju uzskaitē saskaņā ar 16.SFPS ir lielā mērā līdzīga 17.SGS prasībām. Atbilstoši, līzinga devēji turpina klasificēt nomas līgumus kā operatīvās vai finanšu nomas, kā arī tiek saglabāta atšķirīga uzskaitē atkarībā no klasifikācijas;
- *Koncerns* piemēro standartu sākot ar 2019.gada 1.janvāri, piemērojot atviegloto pieeju, kas paredzēta 16.SFPS pārejas noteikumos. Līdz ar to netiek laboti salīdzinošie rādītāji, savukārt tiesību lietot aktīvu vērtība atbilst nomas saistības vērtībai (korģējot par priekšapmaksām vai citām uzkrātajām izmaksām, kur nepieciešams);
- Nosakot nomas termiņu, vadība ņem vērā visus faktus un apstākļus, kas rada ekonomiska rakstura stimulu izmantot iespēju pagarināt nomu vai neizmantojot iespēju izbeigt nomu. Iespēja pagarināt nomu (vai periodi pēc nomas termiņa beigām) tiek iekļauta nomas termiņā, ja pastāv pamatota pārliecība, ka noma tiks pagarināta (vai netiks izbeigta). Novērtējums tiek pārskatīts, iestājoties būtiskam notikumam vai būtiskām apstākļu izmaiņām, kas ietekmē novērtējumu un atrodas nomnieka kontrolē.

Pārskata periodā stājušies spēkā arī citi SFPS un to interpretāciju grozījumi, tomēr tiem nebija būtiskas ietekmes uz *Koncerna* darbību.

Koncerna vadība ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāsies spēkā sākot ar 2020.gada 1.janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz *Koncerna* finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Koncerna finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Koncerns* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā euro (EUR), kas ir *Koncerna* pārskatu valūta. Visu *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību uzskaites un pārskatu valūta ir *euro*. Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti *euro* pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā finanšu pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās. Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

ĀRVALSTU VALŪTAS KURSI	EUR 31.12.2019.	EUR 31.12.2018.
USD	1.12340	1.14500
CHF	1.08540	1.12690
RUB	69.95630	79.71530

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tiem *Koncernam* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie

labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtību samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Kravas vagoni, kurus izmanto pārvadājumiem, tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes un regulāri pārvērtēti, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumu atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumu atzīst Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu.

Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis. Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Koncerna* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietas, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Koncerns kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 300 *euro* un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs *Koncernā* un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3.pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Koncerna pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta no katra pamatlīdzekļa atlikušās vērtības, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas un būves	10-130 gadi
Ilggadīgie stādījumi	40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām un kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-28 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem *Koncerna* mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Koncerna finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Koncerna* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Vadībai* ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur

tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Koncerns* ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i., tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Koncerna* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Koncerns* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī, nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību, finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Koncerns* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā, sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā

Šajā kategorijā ietilpst *Koncerna* īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien *Vadība* neplāno to pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz *Koncerna Vadības* izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad *Koncernam* rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitatē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Sabiedrība finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns ir piemērojis 9.SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi, tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti posteņos Aizņēmumi no kredītiestādēm, Citi aizņēmumi un Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad *Koncernam* ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilancē neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Koncerna* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Krājumiem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu, tiek veidoti uzkrājumi 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. AKCIJU KAPITĀLS UN MAKSĀJUMI PAR VALSTS KAPITĀLA DAĻU IZMANTOŠANU (DIVIDENDES)

Koncerna mātes sabiedrības akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas *Koncerna* mātes sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas. Akcijas nominālvērtība ir viens *euro*.

Koncerna mātes sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības *Koncerna* finanšu pārskatos periodā, kurā *Koncerna* mātes sabiedrības akcionārs apstiprina dividenžu apmēru.

2.9. REZERVES

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas akcionāru sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Koncerna* mātes sabiedrības peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Rezerves". Rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.10. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.11. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Koncernam* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Koncerna*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Koncerns* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.12. PĀRSKATA GADA UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodokli uzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

2.13. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Koncerns* sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piem., pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Koncerna* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Koncerna sabiedrībām nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Koncerns* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Koncerns* attiecīgo preci ir piegādājis klientam un tas ir preci akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

Koncerns sniedz šādus pakalpojumus (kas, pārsvarā tiek atzīti saskaņā ar 15.SFPS):

- **Kravu pārvadājumi** tiek veikti:
 - no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumos;
 - no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumos;
 - no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).

Ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildus samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem. Lai efektīvi nodrošinātu vagonu parka izmantošanu, daļa vagonu tiek iznomāta citiem klientiem. Vagonu nomas ieņēmumi tiek iekļauti kravu pārvadājumu ieņēmumu sastāvā. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz nobrauktajiem pārvadājumu attālumiem un aprēķināto pārvadājumu maksu attiecīgajā pārskata periodā.

- **Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi** - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvadātājiem. Ieņēmumi 2019.gada 1 pusgadā par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumiem tika aprēķināti atbilstoši faktiski nobraukto vilcienu kilometru skaitam un atzīti pārskata periodā, kad tika veikta vilciena kustība, piemērojot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja AS "LatRailNet" apstiprināto maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu vilcienu kilometru. No 2019.gada 1.jūlija ir stājusies spēkā jauna maksas aprēķināšanas kārtība par *Latvijas dzelzceļa* pārvaldībā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, atbilstoši kurai *Latvijas dzelzceļš* sniedz publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumu par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām (minimālais piekļuves pakalpojumu komplekss), un apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumu. Minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumi tiek sniegti no 2019.gada 1.jūlija atbilstoši Komisijas Īstenošanas 2015.gada 12.jūnija regulai (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus. Ņemot vērā izmaiņas maksas noteikšanā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, kas stājās spēkā 01.07.2019., Satiksmes ministrija izdeva rīkojumu pārskaitīt *Latvijas dzelzceļam* dotāciju finanšu līdzsvara nodrošināšanai publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā.
- **Apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumi** – pasažieru staciju un pieturas punktu uzturēšanas pakalpojumi. AS "Pasažieru vilciens" līdz 2019.gada 1.jūlijam sedza pilnu infrastruktūras lietošanas maksas apmēru. Ieņēmumi tika atzīti periodā, kad pakalpojumi tika sniegti. Ņemot vērā izmaiņas maksas noteikšanā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, kas stājās spēkā 01.07.2019., Satiksmes ministrija izdeva rīkojumu pārskaitīt *Latvijas dzelzceļam* dotāciju par apkalpes vietu (pasažieru staciju un pieturas punktu) uzturēšanu un atjaunošanu. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā.
- **Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi** - kravas vilcienu sastāvu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu, vagonu tehniskā apkope un apskate. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu** - sliežu ceļu un tiltu klātnes būve un remonts, pārmiju pārvedu nomaiņa, dzelzceļa mašīnu, instrumentu un mehānismu remonts un vagonu modernizācija, sliežu metināšanas darbi un garsliežu transportēšana, ūdens novadsistēmu ierīkošana un

remonts, zemes klātnes sagatavošana. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot apkalpošanas darbus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.

- **Starptautiskie pasažieru pārvadājumi** – pasažieru pārvadājumi starptautiskajā satiksmē Rīga - Maskava - Rīga; Rīga - Sanktpēterburga - Rīga; Minska - Rīga - Minska. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad tiek saņemti ieņēmumi no biļešu pārdošanas.
- **Ekspedīcijas pakalpojumi** – kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšana, dzelzceļa kravu pārvadājumu organizēšana, t.sk. pārvadājumu dokumentu noformēšana, muitas formalitāšu kārtošana, kravas nosūtīšana/saņemšana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Nomas pakalpojumi** – *Koncerns* ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami savas darbības veikšanai, pirmkārt, iznomā pārvadātājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmējdarbībām un iestādēm. Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurētspēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti. Ieņēmumi no nomas pakalpojumiem tiek atzīti saskaņā ar 16. SFPS.
- **Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi** - elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumu sniegšana fiziskajām, juridiskajām personām, atkarīgajām meitas sabiedrībām un elektroenerģijas iepirkums pasažieru vilcienu elektrovilcei. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem *Latvijas dzelzceļš* sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka "Elektroenerģijas tirgus likums", likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Ministru kabineta noteikumi Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi". *Latvijas dzelzceļš* darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patēriņš veikts.
- **Principāla pakalpojumi** ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras - tranzīts - noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope**. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot tehniskās apkopes pakalpojumus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- **Vilces nodrošināšanas pakalpojumi** – lokomotīvu brigāžu pakalpojumi citiem pārvadātājiem, kuriem nepietiek lokomotīvu brigāžu, lai veiktu pārvadājumus. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, balstoties uz brigāžu izmantošanu attiecīgajā pārskata periodā.
- **Elektronisko sakaru pakalpojumi** – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, nomāto līniju pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi, publiskā fiksētā elektronisko sakaru tīkla balss telefonijas pakalpojumi un starpsavienojuma pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.
- **Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi** - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Citi pakalpojumi** – šajos pakalpojumos ietilpst degvielas uzglabāšanas, realizācijas, ekipēšanas pakalpojumi, informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, pašu ražotās siltumenerģijas pārdošana, apsaimniekošanas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi. Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Ienākumi no dividendēm

Ienākumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

2.14. NOMAS LĪGUMI

Noma

No 2019.gada 1.janvāra *Latvijas dzelzceļš* piemēro 16.SFPS. Saskaņā ar 16.SFPS pārejas noteikumiem standarts ir ieviests retrospektīvi, atzīstot tā kumulatīvo ietekmi 2019.gada 1.janvārī. Salīdzinošie rādītāji nav mainīti. Sīkāka informācija atspoguļota 2.15.pielikumā.

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī *Latvijas dzelzceļš* izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, *Latvijas dzelzceļš* izvērtē, vai:

- Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- *Latvijas dzelzceļam* ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- *Latvijas dzelzceļam* ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. *Latvijas dzelzceļam* ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, *Latvijas dzelzceļam* ir jāvērtē, vai tam ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai *Latvijas dzelzceļš* ir paredzējis aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā *Latvijas dzelzceļš* attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieks

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams *Latvijas dzelzceļam* lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Tiesības izmantot aktīvu tiek amortizētas pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām. Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un korigētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot *Latvijas dzelzceļa* salīdzināmo procentu likmi. Nomas saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;

- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās *Latvijas dzelzceļa* aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja *Latvijas dzelzceļš* maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Apakšnomas darījumu uzskaitē (*Sabiedrība* ir iznomātājs)

Gadījumā, ja saskaņā ar līgumu *Sabiedrība* ir iznomātājs, bet daļa no nomas objektiem tiek nodota tālāk nomā, veidojas apakšnomas darījums. Katrs apakšnomas darījums tiek izvērtēts pēc tā atbilstības finanšu vai operatīvās nomas definīcijai, izvērtējumu veicot attiecībā uz tiesībām lietot aktīvu. Uzskaitē tiek veikta atbilstoši noteiktajam apakšnomas veidam – *Sabiedrība* ir iznomātājs uz operatīvās nomas nosacījumiem vai *Sabiedrība* ir iznomātājs uz finanšu nomas nosacījumiem. Gadījumā, ja apakšnoma ir finanšu noma, tā tiek uzskaitīta atsevišķi kā nomas debitors. Neto ieskaits ar saistību netiek veikts.

Apakšnomas darījumu uzskaitē:

- *Sabiedrība* kā starpposma iznomātājs samazina "tiesības lietot aktīvu", veidojot "finanšu nomas debitora parādu" par šo daļu, neatzīstot nomas ieņēmumus no apakšnomas, bet aprēķina procentu ieņēmumus no "finanšu nomas debitora parāda";
- Apakšnomas termiņa laikā *Sabiedrība* kā starpposma iznomātājs atzīst nolietojuma izmaksas "tiesībām lietot aktīvu" tiktāl, cik attiecas uz to "tiesību lietot aktīvu" daļu, kas nav nodota apakšnomā, bet atzīst procentu izmaksas par nomas saistībām pilnā apmērā.

Nomas grāmatvedības politika, ko piemēroja līdz 2018.gada 31.decembrim

Operatīvā noma (*Sabiedrība* ir iznomātājs)

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atlīdzības, ir klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtus finansiālos stimulus) ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

Finanšu noma

Līdz 2018.gada 31.decembrim, kad *Latvijas dzelzceļš* bija nomnieks nomā, *Latvijas dzelzceļš* pārņēma būtībā visus īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, nomātie aktīvi tika kapitalizēti pamatlīdzekļos vai nemateriālajos aktīvos nomas sākuma datumā zemākajā no nomātā aktīva patiesās vērtības vai minimālo nomas maksājumu vērtības. Katrs nomas maksājums ir sadalīts starp saistības komponenti un finanšu izmaksām tā, lai sasniegtu konstantu likmi pret atlikušo saistību. Atlikušās nomas saistības, atskaitot nākotnes finanšu izmaksas, ir iekļautas nomas saistībās. Nomas procentu maksājumi ir ietverti perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā visa nomas perioda termiņa garumā, izmantojot efektīvo procentu likmi. Aktīvi, kas iegādāti saskaņā ar finanšu nomu, ir nolietoti to nomas termiņa laikā vai īsākā termiņā, ja *Latvijas dzelzceļš* nav bijis pārliecināts, ka nomas termiņa beigās tas pārņems īpašumtiesības.

2.15. 16.SFPS PIRMREIZĒJĀ PIEMĒROŠANA PĀRSKATA GADĀ

Sākot ar 2019.gadu, *Latvijas dzelzceļš* pirmo reizi piemēro 16.SFPS "Noma". *Latvijas dzelzceļš* ir izmantojis iespēju vienkāršot sākotnējo 16.SFPS piemērošanu - kumulatīvā ietekme, kas rodas no pārejas, tiek atzīta kā pašu kapitāla sākuma atlikuma korekcija pirmreizējā standarta piemērošanas gadā, iepriekšējo gadu salīdzinošie rādītāji nav koriģēti.

Pirmreizējā standarta piemērošanas brīdī galvenokārt ir šādas būtiskas sekas: kopējo aktīvu pieaugums, kas saistīts ar tiesību izmantot aktīvu kapitalizāciju un attiecīgo nomas saistību atzīšanu. Ar pāreju uz jauno standartu saistītas pārklasifikācijas un korekcijas ir detalizēti aprakstītas zemāk.

16.SFPS piemērošanas sākuma datumā *Latvijas dzelzceļš* atzina nomas saistības, kas iepriekš tika klasificētas kā operatīvā noma, piemērojot 17.SGS. *Latvijas dzelzceļš* ir izvēlējis nepiemērot 16.SFPS standartu tiem līgumiem, kas iepriekš nebija noteikti kā tādi, kas ietver nomu, piemērojot 17.SGS un 4.SFPIK "Nomas noteikšana vienošanās ietvaros". *Latvijas dzelzceļš* iepriekš klasificēja nomas kā operatīvo vai finanšu nomu, balstoties uz novērtējumu, vai tā pārņem visus īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, kas saistīta ar aktīva nomu. Saskaņā ar 16.SFPS nomas saistības tiek novērtētas atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot nomnieka salīdzināmo procentu likmi 2019.gada 1.janvārī.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā. Lietošanas tiesību aktīvs tiek amortizēts pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām.

Koncerns ir noslēdzis nomas līgumus par nekustamā īpašuma, transportlīdzekļu un citu aktīvu nomu. 2018.gada 31.decembrī viena mēneša aptuvenā nomas maksas summa *Koncernam* sastādīja 266 tūkst. EUR. *Koncerns* ir izmantojis diskonta likmi, kas ir no 1%-3%, atkarībā no nomas līgumā noteiktās likmes vai vidējās *Koncerna* piemērotās aizņēmumu likmes. Kopējās nediskontētās nomas saistības 2019.gada 1.janvārī *Koncernam* sastādīja 10 418 tūkst. EUR, tajā skaitā iepriekš kā operatīvā noma tika uzskaitīti 8 097 tūkst. EUR un kā finanšu noma 2 321 tūkst. EUR.

Tiesības lietot aktīvu tiek novērtētas summā, kas vienāda ar nomas saistību, un tās tiek koriģētas par nomas maksājumu priekšapmaksu. *Koncerns* ir izvērtējis nomas līguma termiņa saistības un aprēķinos iekļāvis arī maksājumus, kas būs jāveic periodos, par kuriem pastāv nomas līgumu izvēles pagarināšanas iespēja, pie nosacījuma, ka nomnieks ir pietiekami drošs, ka šo iespēju pagarināt nomu varēs izmantot un arī izmantos, vai arī ir pietiekami drošs, ka nebūs spiests vai arī labprātīgi nepārtrauks esošo nomas līgumu. Nomas līgumi parasti tiek noslēgti uz noteiktu laiku no 1 līdz 15 gadiem, bet tajos var tikt iekļautas iespējas pagarināt nomas termiņus. Nosakot nomas termiņu, vadība ņem vērā faktus un apstākļus, kas var ietekmēt nomas termiņu. Novērtējums tiek pārskatīts, iestājoties būtiskam notikumam vai būtiskām apstākļu izmaiņām, kas atrodas nomnieka kontrolē.

2019.gada 1.janvārī *Koncerns* ir atzinis tiesības izmantot aktīvus 10 775 tūkst. EUR apmērā, tajā skaitā iepriekš kā operatīvās nomas izmaksas tika uzskaitīti 8 358 tūkst. EUR apmērā un pārklasificēti no līzīngā pamatlīdzekļiem 2 417 tūkst. EUR, kā arī atzītas nomas saistības 10 679 tūkst. EUR apmērā, tajā skaitā iepriekš kā operatīvā noma tika uzskaitīti 8 358 tūkst. EUR apmērā un pārklasificēti no citiem aizņēmumiem (finanšu līzings) 2 321 tūkst. EUR. Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un finanšu izmaksām. Finanšu izmaksas tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu un apvienoto ienākumu pārskata aprēķinā nomas termiņa laikā, lai iegūtu nemainīgu periodisku procentu likmi par saistību atlikumu katrā periodā. Tiesības izmantot aktīvu tiek nolietotas nomas termiņa laikā, izmantojot lineāro metodi. 2019.gadā lietošanas tiesību aktīva amortizācija *Koncernam* sastādīja 1 941 tūkst. EUR.

Tiesības lietot aktīvu tiek novērtētas summā, kas vienāda ar nomas saistību, un tās tiek koriģētas par nomas maksājumu priekšapmaksu. *Koncerns* ir izvērtējis nomas līguma termiņa saistības un aprēķinos iekļāvis arī maksājumus, kas būs jāveic periodos, par kuriem pastāv nomas līgumu izvēles pagarināšanas iespēja, pie nosacījuma, ka nomnieks ir pietiekami drošs, ka šo iespēju pagarināt nomu varēs izmantot un arī izmantos, vai arī ir pietiekami drošs, ka nebūs spiests vai arī labprātīgi nepārtrauks esošo nomas līgumu. Nomas līgumi parasti tiek noslēgti uz noteiktu laiku no 1 līdz 15 gadiem, bet tajos var tikt iekļautas iespējas pagarināt nomas termiņus. Nosakot nomas termiņu, vadība ņem vērā faktus un apstākļus, kas var ietekmēt nomas termiņu. Novērtējums tiek pārskatīts, iestājoties būtiskam notikumam vai būtiskām apstākļu izmaiņām, kas atrodas nomnieka kontrolē.

Nomas saistības

(EUR'000)

NOMAS SAISTĪBAS	KONCERNS
Nomas saistības 2019.gada 1.janvārī	10 679
Jauni līgumi pārskata gadā (t.sk. priekšapmaksas)	2 062
Lauzti līgumi un grozījumi līgumos	31
Nomas izmaksas, kas tika uzskaitītas pārskata gadā	(2 076)
Nomas procentu izmaksas pārskata gadā	108
Nomas saistības finanšu stāvokļa pārskatā 2019.gada 31.decembrī	10 804
Īstermiņa saistības (līdz 1 gadam)	2 168
Ilgtermiņa saistības (no 1 līdz 5 gadiem)	8 636

2.16. VALSTS LĪDZFINANSĒJUMS UN ES LĪDZEKĻI

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pārlicība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka *Koncerns* būs spējīgs pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī "Nākamo periodu ieņēmumi" un periodiski atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

2.17. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.18. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Koncerna* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (korīgējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav korigējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.19. DARBINIEKU LABUMI

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Koncerna* sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Koncerna* sabiedrībai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās. Saskaņā ar Ministru kabineta 19.12.2017. noteikumiem Nr.786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem" 2019.gadā tāpat kā 2018.gadā 71,87% no valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām tiek iemaksātas, lai finansētu valsts noteikto iemaksu pensiju sistēmu.

2.20. KONSOLIDĀCIJAS PAMATPRINCIPI

Par *Koncerna* meitas sabiedrību tiek uzskatīta tāda sabiedrība, kuras finanšu vai operatīvo darbību kontrolē *Koncerna* mātes sabiedrība. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja *Koncerna* mātes sabiedrībai

pieder vairāk nekā 50% no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām, kā arī tai ir spēja kontrolēt visus operatīvos lēmumus, ko pieņem attiecīgā meitas sabiedrība.

Koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti no brīža, kad mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Sabiedrību finanšu pārskati tiek sagatavoti, lietojot vienotas grāmatvedības un finanšu politikas līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos. Nepieciešamības gadījumā *Koncerna* meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes var tikt mainītas, lai nodrošinātu atbilstību *Koncernā* lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm. Konsolidētie finanšu pārskati ietver mātes sabiedrības un meitu sabiedrību gada pārskatus par 2019.gadu. *Koncerna* sabiedrību gada pārskatu periodi ir vienādi un sakrīt ar kalendāro gadu.

Darījumi starp *Koncerna* sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no darījumiem starp *Koncerna* sabiedrībām tiek izslēgti.

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās *Koncernam* ir būtiska līdzdalība (tieši vai netieši), bet kuras netiek kontrolētas, parasti sastādot līdzdalības daļu no 20 līdz 50 procentiem no balsstiesīgo akciju skaita. Ieguldījumi asociētās sabiedrībās finanšu pārskatos tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes un sākotnēji atzīti to iegādes izmaksās. Asociētās sabiedrības uzskaites vērtībā iekļauj pie iegādes radušos nemateriālo vērtību. No asociētās sabiedrības saņemtās dividendes samazina asociētās sabiedrības uzskaites vērtību. Pārējās pēc iegādes notikušās izmaiņas *Koncernam* piekrītošajā asociētās sabiedrības neto aktīvu daļā tiek atzītas sekojoši: (i) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības peļņas vai zaudējumiem tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā kā ieņēmumi vai zaudējumi no līdzdalības asociētā sabiedrībā, (ii) *Koncerna* daļa no asociētās sabiedrības pārējiem ienākumiem tiek atzīta pārējo ienākumu sastāvā atsevišķā rindā. Kad *Koncerna* zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādus, *Koncerns* vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētā peļņa no darījumiem starp *Koncernu* un tā asociētajām sabiedrībām tiek izslēgta tik lielā mērā, kas atbilst *Koncerna* līdzdalības daļas asociētā sabiedrībā. Arī nerealizētie zaudējumi tiek izslēgti, ja vien darījums nesniedz pierādījumus, ka nodotajam aktīvam ir radies vērtības samazinājums.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadībai* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Koncerna* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Koncerns* izvērtē tā pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Koncerna* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 20.pielikumā.

4. IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	2019	2018
Ieņēmumi no klientu līgumiem (15.SFPS):		
Kravu pārvadājumi	205 809	221 060
Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu	45 440	67 199
Ekspedīcijas pakalpojumi	30 400	33 308
Starptautiskie pasažieru pārvadājumi	7 394	7 169
Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi	6 964	8 040
Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi	5 538	5 574
Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope	5 326	3 305
Degvielas un eļļas realizācija	2 645	2 923
Principāla pakalpojumi	2 569	2 864
Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu	1 216	1 165
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	604	672
Apsardzes pakalpojumi	738	645
Elektronisko sakaru pakalpojumi	416	401
Vilces nodrošināšanas pakalpojumi	196	290
Citi pakalpojumi	5 943	6 251
Cita veida ieņēmumi:		
Ieņēmumi par dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu (valsts budžeta finansējums) *1)	11 648	-
Nomas pakalpojumi	4 202	4 178
Ieņēmumi par apkalpes vietu uzturēšanu (valsts budžeta finansējums) *1)	597	-
Kopā	337 645	365 044

*1)Saskaņā ar Satiksmes ministrijas rīkojumu tika saņemta dotācija 14 817 tūkst. EUR finanšu līdzsvara nodrošināšanai publiskās dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanai un par apkalpes vietu (pasažieru staciju un pieturas punktu) uzturēšanu, no tās tika aprēķināts PVN 21% apmērā 2 572 tūkst. EUR.

5. PĀRDOTĀS PRODUKCIJAS RAŽOŠANAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2019	2018
Darba samaksa	115 528	117 117
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	27 683	28 080
Kurināmais un degviela	36 743	41 234
Materiāli	17 794	14 466
Elektroenerģija	9 408	9 460
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	62 350	63 736
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	1 525	-
Pārējās izmaksas	68 463	69 019
Kopā	339 494	343 112

6. ADMINISTRĀCIJAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2019	2018
Darba samaksa	16 961	18 020
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	4 060	4 313
Materiāli, kurināmais un degviela, elektroenerģija	390	355
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	802	652
Pārējās izmaksas	3 107	2 328
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	160	-
Kopā	25 480	25 668
no tiem atlīdzība <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības valdes un padomes locekļiem	929	774
<i>t.sk. darba samaksa</i>	747	624
<i>valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)</i>	182	150

7. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	2019	2018
Nākamo periodu ieņēmumi (skat. 24.pielikumu)	19 438	19 867
Peļņa no metāllūžņu pārdošanas	491	2 724
Peļņa no pamatlīdzekļu pārdošanas	170	3 317
Soda un kavējuma nauda	296	357
Citu uzkrājumu samazināšana (skat.20.pielikumu)	4 263	3 959
Uzkrātas saistības atvaļinājumiem	301	-
Valsts budžeta dotācija zaudējumu atlīdzināšanai	75	286
Citi ieņēmumi	1 028	1 311
Kopā	26 062	31 821

8. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2019	2018
Pamatlīdzekļu un nepabeigtās celtniecības likvidācijas izmaksas	1 092	1 266
Izmaksas, kas paredzētas " <i>Latvijas dzelzceļš</i> " koncerna koplīgumā u.c.	1 301	1 366
Valūtas kursu svārstības	13	80
Valūtas konvertācija	91	43
Soda un kavējuma nauda	47	36
Sociālās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	17	24
Uzkrājumu nedrošiem parādiem palielināšana	34	541
Uzkrājumi materiāliem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu	1	741
Uzkrātas saistības atvaļinājumiem	-	1 315
Citu uzkrājumu palielinājums un izmantošana, neto (skat.20.pielikumu)	1 866	171
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	10	97
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	-	4 650
Zaudējumi no materiālo vērtību pārvērtēšanas	195	-
Citas izmaksas	475	746
Kopā	5 142	11 076

9. FINANŠU IZMAKSAS, NETO

	(EUR 000)	
	2019	2018
Finanšu ieņēmumi	2	3
Bankas procenti	2	3
Finanšu izmaksas	(2 237)	(2 225)
Bankas procenti, t.sk. ilgtermiņa kredīta procenti	(2 129)	(2 225)
Procentu izmaksas nomas darījumos	(108)	-
Finanšu izmaksas, neto	(2 235)	(2 222)

10. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Koncerns aprēķina uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas dalīta ar koeficientu 0,8. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no meitas sabiedrību 2019.gada nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt mātes sabiedrībai dividendēs turpmākajos gados, par pamatu ņemot valstī noteikto dividenžu apmēru no valsts kapitālsabiedrībām.

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa kustība

	(EUR 000)	
	2019	2018
Pārmaksa 1.janvārī	28	446
(Saistības) 1.janvārī	-	(2)
Aprēķināts par pārskata gadu	(10)	(97)
Samaksāts pārskata gadā	33	88
Ieskaitīts no citiem nodokļiem	-	(407)
Pārmaksa 31.decembrī	51	28

Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa un saistības attiecas uz dažādām *Koncerna* meitas sabiedrībām. *Koncernam* nav likumīgu tiesību šīs summas savstarpēji ieskaitīt.

Kārtējā uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi

	(EUR 000)	
	2019	2018
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību palielinājums	1 014	745
Kopā	1 014	745

11. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

(EUR 000)

LICENCES UN TIESĪBAS	2019	2018
Sākotnējā vērtība uz gada sākumu	7 294	6 656
legādāts	730	697
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	3	2
Izslēgts	(35)	(61)
Sākotnējā vērtība uz gada beigām	7 992	7 294
Uzkrātais nolietojums uz gada sākumu	5 827	5 296
Aprēķinātais nolietojums	577	592
Izslēgts	(34)	(61)
Uzkrātais nolietojums uz gada beigām	6 370	5 827
Atlikusī vērtība uz gada sākumu	1 467	1 360
Atlikusī vērtība uz gada beigām	1 622	1 467

12. PAMATLĪDZEKĻI

(EUR 000)

	ZEMES GABALI	ĒKAS BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	VAGONI KRAVU PĀRVADĀ- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2018.	1 340	143 424	610 136	2 645	395 320	202 160	29 996	27 880	19 378	1 432 279
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	-	3 732	14 534	9	21 080	1 550	2 669	1 539	(7 601)	37 512
Pārklasificēts	-	(1)	-	-	(10)	-	-	11	(52)	(52)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(245)	(3 681)	-	(7 817)	(6 566)	(1 070)	(963)	-	(20 342)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2018.	1 340	146 910	620 989	2 654	408 573	197 144	31 595	28 467	11 725	1 449 397
Uzkrātais nolietojums 01.01.2018.	-	45 239	211 577	731	146 969	94 000	19 701	17 553	-	535 770
Aprēķinātais nolietojums	-	3 930	29 618	104	18 691	7 072	2 973	1 561	-	63 949
Pārklasificēts	-	(1)	-	-	(10)	-	-	11	-	-
Nolietojuma norakstīšana	-	(199)	(3 106)	-	(6 723)	(4 864)	(1 064)	(940)	-	(16 896)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2018.	-	48 969	238 089	835	158 927	96 208	21 610	18 185	-	582 823
Vērtības samazinājums 01.01.2018.	-	-	-	-	(725)	-	-	-	-	(725)
Atzīts vērtības samazinājums/vērtības samazinājuma apvērse	-	-	-	-	(4 650)	-	-	-	-	(4 650)
Vērtības samazinājums 31.12.2018.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atlikusī vērtība 01.01.2018.	1 340	98 185	398 559	1 914	247 626	108 160	10 295	10 327	19 378	895 784
Atlikusī vērtība 31.12.2018.	1 340	97 941	382 900	1 819	244 271	100 936	9 985	10 282	11 725	861 199

(EUR'000)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMINA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LIDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERICES	VAGONI KRAVU PĀRVADA- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LIDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLIDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2019.	1 340	146 910	620 989	2 654	408 573	197 144	31 595	28 467	11 725	1 449 397
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	25	4 317	15 243	-	13 077	-	3 562	2 511	(9 663)	29 072
Pārklasificēts	-	(63)	-	(2 417)*	4	-	(3)	59	-	(2 420)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(136)	(3 879)	-	(1 688)	(631)	(658)	(617)	(42)	(7 651)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2019.	1 365	151 028	632 353	237	419 966	196 513	34 496	30 420	2 020	1 468 398
Uzkrātais nolietojums 01.01.2019.	-	48 969	238 089	835	158 927	96 208	21 610	18 185	-	582 823
Aprēķinātais nolietojums	-	4 072	29 421	9	18 364	5 966	3 245	1 665	-	62 742
Pārklasificēts	-	-	-	(671)*	4	-	-	(4)	-	(671)
Nolietojuma norakstīšana	-	(110)	(2 934)	-	(1 620)	(438)	(653)	(602)	-	(6 357)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2019.	-	52 931	264 576	173	175 675	101 736	24 202	19 244	-	638 537
Vērtības samazinājums 01.01.2019.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atzīts vērtības samazinājums/ vērtības samazinājuma apvērse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vērtības samazinājums 31.12.2019.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atlikusi vērtība 01.01.2019.	1 340	97 941	382 900	1 819	244 271	100 936	9 985	10 282	11 725	861 199
Atlikusi vērtība 31.12.2019.	1 365	98 097	367 777	64	238 916	94 777	10 294	11 176	2 020	824 486

*) 2019. gadā tika pārklasificēti uz tiesībām lietot aktīvus atbilstoši 16.SFPS prasībām.

13. TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS

(EUR'000)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKAS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRIKOJUMU, SAKARU LĪDZEKLUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRIKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKLUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
16.SFPS ieviešanas ietekme	492	3 334	2 611	-	1 020	901	8 358
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	2 417	-	-	-	-	2 417
Jaunie nomas līgumi	-	-	-	636	-	1 426	2 062
Grozījumi līgumos un līgumu izbeigšana	1	(131)	3	(13)	-	113	(27)
Sākotnējā vērtība 31.12.2019.	493	5 620	2 614	623	1 020	2 440	12 810
Uzkrātais nolietojums 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
Aprēķinātais nolietojums	83	547	523	86	240	462	1 941
16.SFPS ieviešanas ietekmē	-	671	-	-	-	-	671
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	-	-	-	-	(51)	(51)
Nolietojuma norakstīšana	-	-	-	-	-	-	-
Uzkrātais nolietojums 31.12.2019.	83	1 218	523	86	240	411	2 561
Atlikusī vērtība 01.01.2019.	-	-	-	-	-	-	-
Atlikusī vērtība 31.12.2019.	410	4 402	2 091	537	780	2 029	10 249

Visā pārskata periodā un salīdzinošos periodos *Koncernam* lietošanā bija nodota uz Satiksmes ministrijas vārda reģistrēta zeme 15 tūkst. hektāru platībā (pārsvarā tā ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kas ir dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras sastāvdaļa un paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju).

14. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

(EUR 000)

SABIEDRĪBAS NOSAUKUMS	DAĻAS %	UZSKAITES VĒRTĪBA	
		31.12.2019.	31.12.2018.
Baltkrievijas - Latvijas kopuzņēmums "MIRIGO"	3,0	10	10
SIA "STREK"	5,84	74	74
Kopā		84	84

Vadības veiktās aplēses liecina par to, ka šo ieguldījumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no tās uzskaites vērtības.

Pārskata gadā tika aprēķinātas dividendes 330 tūkst. EUR no citām sabiedrībām. Ieņēmumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

15. KRĀJUMI

(EUR'000)

	31.12.2019.	31.12.2018.
Ceļa virsbūves materiāli	11 453	7 213
Rezerves daļas	8 500	5 515
Citi materiāli	4 785	4 846
Kurināmais un degviela	2 861	3 023
Pārējie krājumi un nepabeigtie ražojumi	870	719
Bruto uzskaites vērtība	28 469	21 316
Uzkrājumi materiāliem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu	(2 776)	(2 775)
Bilances vērtība	25 693	18 541

16. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN CITI DEBITORI

(EUR'000)

	31.12.2019.	31.12.2018.
Pircēju un pasūtītāju parādi	7 236	11 684
Pievienotās vērtības nodokļa pārmaxsa	4 309	5 744
Nedrošie debitoru parādi	1 138	1 411
Pārējie debitori	4 759	2 458
Bruto uzskaites vērtība	17 442	21 297
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	(1 138)	(1 411)
Bilances vērtība	16 304	19 886

Uzkrājumu debitoru vērtības samazinājumam kustība:

(EUR'000)

	2019	2018
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada sākumu	1 411	1 336
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu atgūšanu	(38)	(87)
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu norakstīšanu	(307)	(466)
Izveidoti papildu uzkrājumi	72	628
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada beigām	1 138	1 411

Lai veiktu sagaidāmo vērtības samazinājuma aplēsi, debitoru parādi tika sagrupēti pēc to riska pazīmēm un kavējuma dienām (detalizēta informācija sniegta arī 25.pielikumā). Sagaidāmo zaudējumu likmes balstās uz vēsturiskajiem atmaksas rādītājiem, kas noteikti kā zaudēto parādu attiecība pret atbilstošajiem ieņēmumiem pēdējo 36 mēnešu laikā (skaitot attiecīgi no 2019.gada 31.decembra vai 2019.gada 1.janvāra). Vēsturiskie zaudējumu rādītāji tika koriģēti, lai atspoguļotu tekošo un prognozēto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kas ietekmē pircēju spēju norēķināties ar *Koncernu*. Par nozīmīgāko faktoru tiek uzskatītas IKP prognozes, jo tās vistiešākā veidā ietekmē slikto debitoru parādu izmaiņas.

Veicot šos aprēķinus 2019.gada 31.decembrī un 2019.gada 1.janvārī uzkrājumi tādiem pircēju un pasūtītāju parādiem, kas nav kavējuši apmaksas termiņus vai arī kavējuši mazāk kā 6 mēnešus ir bijuši nebūtiski, līdz ar to finanšu pārskatos atzīti nulles apmērā.

Līdzīgi aprēķini veikti arī saistīto pušu parādiem, saistītajām pusēm izsniegtajiem kredītiem, citiem debitoriem, kā arī naudai un naudas ekvivalentiem, tikai šo aprēķinu pamatā bija nevis vēsturiskā pieredze, bet gan ārējo kredītreitingu agentūru defolta likmes līdzīgiem aizņēmējiem vai aizņēmēju grupām. Šāda pieeja izvēlēta, jo *Koncernam* nav vēsturisko datu attiecībā uz zaudējumiem šīm finanšu aktīvu grupām. Aprēķinu rezultātā tika secināts, ka minēto aktīvu kredīt kvalitāte ir laba, līdz ar to sagaidāmie kredītzaudējumi 2019.gada 31.decembrī un 2019.gada 1.janvārī nav būtiski, līdz ar to atzīti nulles apmērā.

Saskaņā ar *Koncerna* grāmatvedības politiku, pircēju un pasūtītāju parādiem, kas kavē vairāk par 6 mēnešiem parasti tiek izveidoti uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 100% apmērā, veicot korekcijas tikai, lai atspoguļotu iespējamo šādu parādu atgūstamību.

17. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

(EUR'000)

	31.12.2019.	31.12.2018.
Nauda bankā	67 469	89 901
Nauda kasē	2	2
Nauda ceļā	-	1
Kopā	67 471	89 904

18. PAMATKAPITĀLS

Koncerna mātes sabiedrības reģistrētais un apmaksātais akciju kapitāls

Latvijas dzelzceļa pamatkapitāls ir 256 720 375 EUR, ko veido divi simti piecdesmit seši miljoni septiņi simti divdesmit tūkstoši trīs simti septiņdesmit piecas akcijas, ar vienas akcijas nominālvērtību 1,00 EUR (viens *euro*).

Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. Visām *Koncerna* mātes sabiedrības akcijām ir vienādas tiesības uz dividenžu saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām akcionāru sapulcē.

Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes)

Dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par pārskata gadu *Latvijas dzelzceļam* jāaprēķina un jānosaka noteikta procenta apmērā no tīrās peļņas saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 94.panta pirmās daļas 2.punktu, 56.panta pirmo daļu, 28.panta pirmo un otro daļu un Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumu Nr.806 "*Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu*" 5.punktu.

Lēmums par 2018.gada peļņas sadali netika pieņemts 2019.gadā. 2020.gada 28.janvārī Ministru kabinets ar rīkojumu Nr.35 "*Par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" peļņas daļu par 2018. pārskata gadu*" ir noteicis, ka *Latvijas dzelzceļš* nemaksā dividendes no tīrās peļņas par 2018.gadu, bet peļņas daļa 2 922 272 euro apmērā tiek novirzīta valsts akciju sabiedrības "*Latvijas dzelzceļš*" publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai un atjaunošanai, tai skaitā rezerves veidošanai, kas var tikt izmantota valsts akciju sabiedrības "*Latvijas dzelzceļš*" plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai 2017.–2022. gadam, un peļņas daļa 1 255 492 euro apmērā tiek novirzīta publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras finansēšanai pasažieru pārvadājumu segmentā 2019.gadā.

19. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE, PĀRĒJĀS REZERVĒS UN NESADALĪTĀ PEĻŅA

No 2013.gada 1.jūlija vagonu kravu pārvadājumiem, kas ietilpst dzelzceļa ritošajā sastāvā, *Koncernā* tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes. 2013.gadā tika veikta šo pamatlīdzekļu pārvērtēšana un vērtības palielinājums uzrādīts kā ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (neto ar nodokļu efektu). 2018.gadā SIA "LDZ CARGO" veica tās īpašumā esošo kravas vagonu novērtēšanu pēc tirgus metodes. Tika pieņemts komisijas lēmums pamatlīdzekļu bilances atlikušo vērtību uzskatīt par patieso vērtību un neveikt pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, jo pašreizējā kravas vagonu tirgus vērtība būtiski neatšķiras no esošās uzskaites vērtības. Noteiktā tirgus vērtība būtu tikai par 0,41% lielāka nekā esošā uzskaites vērtība.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs *Koncerna* attīstības nodrošināšanai. Līdz ar to rezerves un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa pēc savas būtības neatšķiras, tāpēc apvienotas vienā bilances postenī. *Koncerna* mātes sabiedrības rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas izmantošanas kārtību nosaka *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulce.

20. UZKRĀJUMI

	31.12.2019.	31.12.2018.
Citi uzkrājumi	127	162
Kopā ilgtermiņa daļa	127	162
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	-	3 461
Uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas tiesību rašanās brīdim	-	570
Citi uzkrājumi	2 159	490
Kopā īstermiņa daļa	2 159	4 521
Kopā	2 286	4 683

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2019.gadā

	01.01.2019.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2019.
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	3 461	-	(3 461)	-
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	15	3	(12)	6
Citi uzkrājumi	1 207	1 863	(790)	2 280
Kopā	4 683	1 866	(4 263)	2 286

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2018.gadā

	01.01.2018.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2018.
Uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumiem	6 922	-	(3 461)	3 461
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	195	12	(192)	15
Uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas brīdim	487	83	-	570
Citi uzkrājumi	1 059	76	(498)	637
Kopā	8 663	171	(4 151)	4 683

2019.gadā par 3 461 tūkst. EUR tika norakstīti izveidotie uzkrājumi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras finansēšanai, jo saskaņā ar būtisko funkciju veicēja AS "LatRailNet" 2017.gada 30.jūnija noteikumiem Nr.JALP-7.6/01-2017 "Maksas aprēķināšanas shēma"; 2017.gada 30.jūnija noteikumiem Nr.JALP-7.6/02-2017 "Maksas iekasēšanas shēma" un 2019.gada 17.jūnija Valdes lēmumu Nr.JALP-1.3/45-2019 "Par infrastruktūras vienības vidējo tiešo izmaksu noteikšanu un minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, un citu saistīto maksas lielumu noteikšanu periodam pēc 2019.gada 1.jūlija" apstiprinātās maksas, kas stājas spēkā no 2019.gada 1.jūlija, turpmāk neparedz izveidoto uzkrājumu kompensēšanu ar ieņēmumiem no infrastruktūras maksas.

2019.gada decembrī atbilstoši Valdes lēmumiem par *Latvijas dzelzceļa* strukturālām izmaiņām un darbinieku kolektīvo atlaišanu tika veikti aprēķini un izveidots uzkrājums darbinieku atlaišanas pabalstiem 1 855 tūkst. EUR apmērā.

2019.gadā tika izveidoti uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības par 3 tūkst. EUR, pavisam *Koncernam* uz 2019.gada 31.decembri ir saistības iespējamām izmaksām no tiesvedībām 6 tūkst. EUR apmērā.

Citi uzkrājumu sastāvā *Koncernam* uz 2019.gada 31.decembri ir izveidotas saistības iespējamām izmaksām par ražošanas traumām 127 tūkst. EUR, nesaglabāto kravu pārvadājumiem un kravu vagonu bojājumiem 269 tūkst. EUR un uzkrājumi garantijas remontiem 29 tūkst. EUR.

Uzkrājumu palielinājums un izmantošana tiek uzrādīti pārējo saimniecisko ieņēmumu vai pārējo saimniecisko izmaksu sastāvā neto vērtībā.

21. AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

	31.12.2019.	31.12.2018.
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	148 828	165 409
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	40 359	36 110
Kopā aizņēmumi no kredītiestādēm	189 187	201 519

Aizņēmumi izmantoti no Swedbank AS, Nordea Bank AB, Luminor Bank AS Latvijas filiāles, SEB banka AS, Ziemeļu Investīciju bankas, OP Corporate Bank plc un OP Corporate Bank filiāles Latvijā.

Pārskata periodā tika saņemti aizņēmumi par kopējo summu 23 778 tūkst. EUR un atmaksāti 36 121 tūkst. EUR apmērā. Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus *Koncerna* sabiedrībai jāievēro līguma darbības laikā. Pēc aprēķiniem viens no rādītājiem netika izpildīts, bet pārējie nosacījumi tika ievēroti. 2020.gada februārī tika nosūtītas vēstules divām bankām ar paskaidrojumu par rādītāju novirzēm un lūgumu nepieprasīt izsniegtā kredīta pirmstermiņa apmaksu. Tika organizētas arī tikšanās ar bankām un izskaidrota finansiālā situācija, jo pārējie kritēriji ir izpildīti un atbilst banku nosacījumiem. Uz pārskata sagatavošanas brīdi nav informācija no bankām, ka tiks prasīta šo kredītu pirmstermiņa apmaksu.

Viens no SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saimnieciskās darbības veidiem ir dīzeļdegvielas pārdošana. Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 31.panta 1.daļu, lai veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto nodokļa maksāšanu, nodokļa maksātājam jāiesniedz nodrošinājums. 2019.gadā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" pagarināja galvojumu 4 000 tūkst. EUR apmērā AS "SEB banka" akcīzes nodokļa vispārējam nodrošinājumam līdz 2020.gada 1.jūnijam.

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2019.gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
	13 222	1M EURIBOR + 1,33%
EUR	129 717	3M EURIBOR + 0,69% līdz 1,61%
	46 248	6M EURIBOR + 1,05% līdz 1,8%
Kopā	189 187	

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2018.gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
	22 132	1M EURIBOR + 1,33%
EUR	124 022	3M EURIBOR + 0,69% līdz 1,61%
	53 951	6M EURIBOR + 1,05% līdz 1,8%
	842	6M EUR LIBOR + 1,65%
USD	572	6M USD LIBOR + 1,65%
Kopā	201 519	

Aizņēmumu atlikumu kustības tabula

	(EUR'000)	
	2019	2018
Aizņēmumu atlikums pārskata gada sākumā	201 519	211 641
Saņemts pārskata gadā	23 778	24 966
Samaksāts pārskata gadā	(36 121)	(35 127)
Valūtas kursu svārstības	11	39
Aizņēmumu atlikums pārskata gada beigās	189 187	201 519

Valūtas kursu svārstību ietekme uz aizņēmumiem ārvalstu valūtā

	(EUR'000)	
AIZŅĒMUMU VALŪTA: USD	2019	2018
Aizņēmumu atlikums pārskata gada sākumā	572	2 874
Samaksāts pārskata gadā	(583)	(2 341)
Valūtas kursu svārstības	11	39
Aizņēmumu atlikums pārskata gada beigās	-	572

22. CITI AIZŅĒMUMI

	31.12.2019.	(EUR' 000) 31.12.2018.
Norēķini par īpašuma tiesībām saskaņā ar līgumu par optiskā telekomunikāciju tīkla izbūvi (paplašināšanu) Liepāja – Jelgava – Rīga – Valka dzelzceļa iecirkņos ^{*1)} , t.sk: ilgtermiņa daļa	-	2 204
<i>t.sk. parādi, kas maksājami vēlāk kā pēc pieciem gadiem pēc pārskata perioda beigām</i>	-	1 736
<i>parādi, kuru maksāšanas termiņš ir vēlāk kā pēc gada, bet ne vēlāk kā pēc pieciem gadiem pēc pārskata perioda beigām</i>	-	468
Istermiņa daļa	-	117
Kopā	-	2 321

*1) 2019 gadā tika pārklasificēts uz nomas saistībām, atbilstoši 16.SFPS prasībām.

23. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

Nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu kustība pārskata gadā

NODOKĻA VEIDS	(EUR' 000)			
	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2018.	APRĒĶINĀTS PAR 2019.GADU	SAMAKSĀTS PAR 2019.GADU	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2019.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(28)	10	(33)	(51)
Uzņēmumu ienākuma nod.no nerezidentiem	-	3	(3)	-
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	5 823	48 562	(50 261)	4 124
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	2 899	22 446	(23 381)	1 964
<i>t.sk. Baltkrievijā</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>(8)</i>	<i>1</i>
Nekustamā īpašuma nodoklis	-	667	(667)	-
Akcīzes nodoklis	1 656	15 117	(15 291)	1 482
Dabas resursu nodoklis	15	42	(44)	13
Ievedmuitas nodoklis	-	86	(86)	-
Pievienotās vērtības nodoklis	(245)	5 333	(6 858)	(1 770)
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis	5	44	(49)	-
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis	1	64	(65)	-
Valsts nodeva par drošības rezervju uzglabāšanu	46	487	(485)	48
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	4	44	(44)	4
Autoceļu lietošanas nodeva	-	74	(74)	-
Valsts nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	-	8	(8)	-
Kopā, t.sk.	10 176	92 987	(97 349)	5 814
nodokļu pārmaksa	(5 772)			(4 360)
nodokļu saistības	15 948			10 174

Nodokļu saistības izveidojušās 2019.gada decembrī. *Koncernam* uz 31.12.2019. nav kavētu maksājumu budžetā.

24. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	31.12.2019.	31.12.2018.
Nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	274 298	290 238
Citi nākamo periodu ieņēmumi	92	116
Kopā ilgtermiņa daļa	274 390	290 354
Nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	20 572	19 394
Citi nākamo periodu ieņēmumi	2 779	112
Kopā īstermiņa daļa	23 351	19 506
Kopā nākamo periodu ieņēmumi	297 741	309 860

Nākamo periodu ieņēmumos lielākā daļa ir ES fondu un valsts budžeta līdzekļi, kas saņemti dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

ES projektu līdzekļu kustība 2019.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2019.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SAŅEMTI VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻI	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2019.
Ilgtermiņa daļa	290 238	(20 616)	4 676	-	274 298
Īstermiņa daļa	19 394	20 616	-	(19 438)	20 572
Kopā	309 632	-	4 676	(19 438)	294 870

2019.gadā saņemts avansa maksājums 4 664 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava - Mangaļi – Ziemeļblāzma modernizācija" un saņemta priekšapmaksā 21 tūkst. EUR no Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūras (INEA) kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) pārvaldītāja projektam "Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs" no kuras 9 tūkst. EUR *Latvijas dzelzceļš* kā finansējuma saņēmējs pārskaitīja AS "Eesti Raudtee".

ES projektu līdzekļu kustība 2018.gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2018.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	KORIGĒŠANA	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2018.
Ilgtermiņa daļa	307 639	(19 401)	2 000	-	290 238
Īstermiņa daļa	19 860	19 401	-	(19 867)	19 394
Kopā	327 499	-	2 000	(19 867)	309 632

2018.gadā saņemti līdzekļi no valsts budžeta prioritārā pasākuma – valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras objekta – gājēju tuneļa Ogres stacijā būvniecībai ar mērķi uzlabot drošības līmeni dzelzceļa tuvumā stacijā ar intensīvu gājēju un vilcienu kustību.

25. FINANŠU RISKU VADĪBA

Koncerna nozīmīgākie finanšu instrumenti ir aizņēmumi no bankām, citi aizņēmumi, nauda un noguldījumi bankās, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Koncerna* saimnieciskās darbības finansējumu. *Koncernam* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības.

Koncerns ir pakļauts tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tā finanšu instrumentiem.

Finanšu risku pārvaldību nodrošina *Koncerna* valdošā uzņēmuma Finanšu direkcija un *Koncerna* Finanšu komiteja.

Koncerna finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:

	31.12.2019.	31.12.2018.
(EUR`000)		
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	7 236	11 684
Nauda un naudas ekvivalenti	67 471	89 904
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā		
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā finanšu aktīvi	74 791	101 672
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā		
Aizņēmumi no kredītiestādēm	189 187	201 519
Pārējie aizņēmumi	-	2 321
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	43 109	36 250
Kopā finanšu saistības	232 296	240 090

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Koncerna* ieņēmumus vai tam piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir risks ciest zaudējumus saistībā ar *Koncerna* aktīvu un saistību procentu likmju izmaiņām. *Koncerns* ir pakļauts tirgus procentu likmju izmaiņu riskam saistībā ar tā ilgtermiņa saistībām, kurām piemērota mainīga procentu likme.

Visi *Koncerna* aizņēmumi ir ar mainīgām procentu likmēm. Detalizētu aprakstu aizņēmumu procentu likmēm skatīt 21.pielikumā. *Koncerns* pārvalda procentu likmju izmaiņu risku, regulāri izvērtējot tirgū pieejamās aizņēmumu procentu likmes. Ja ir pieejamas zemākas procentu likmes par esošajām, tad *Koncerns* izvērtē pārkreditēšanas finansiālo izdevīgumu.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju risku pārvaldībai.

Procentu likmju jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots *Koncerna* peļņas pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām procentu likmju izmaiņām katra uzrādītā pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. *Koncerna* pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts. (EUR`000)

	2019		2018	
	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR`000)	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR`000)
EURIBOR	(+100)	(1 892)	(+100)	(2 009)
	(-100)	1 892	(-100)	2 009
LIBOR	(+50)	-	(+50)	(3)
	(-50)	-	(-50)	3

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņas rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Koncerns* ir pakļauts, galvenokārt izriet no tā saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās no aizņēmumiem ārvalstu valūtās. *Koncerna* pircēju un pasūtītāju parādi ir galvenokārt *euro* savukārt aizņēmumi no bankām ir *euro* un ASV dolāros. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 28.pielikumā. Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Koncerns*, ir *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana *Koncerna* ietvaros, *Koncerna* sabiedrību saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas risku pārvaldībai.

Valūtas jutīgums

Koncernam pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Koncernu*, radot tam ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Koncerns* ir pakļauts kredītriskam, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar *Koncerna* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas depozītiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Katra *Koncerna* sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar *Koncerna* politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksātspēja. Vairākas *Koncerna* sabiedrības nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Koncerns nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts. *Koncerns* nav saņēmis kļūdas kā nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns vērtē savu pircēju un pasūtītāju parādu kredītriska koncentrāciju kā vidēju. 2019.gada 31.decembrī *Koncernam* bija 2 klienti (2018: 3 klienti), kuri katrs bija parādā *Koncernam* vairāk nekā 700 tūkst. EUR un veidoja apmēram 41,6 % (2018: 51,6 %) no kopējā debitoru parāda.

Koncernam nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2019.gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem. Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Koncerns ir pakļauts kredītriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	(EUR`000)	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Nauda un naudas ekvivalenti	67 471	89 904
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	8 374	13 095
Kopā	75 845	102 999

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2019.gada 31.decembrī tiek noteikti pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

(EUR'000)

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,5%	2,0%	11,0%	95,9%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	7 193	31	2	1 148	8 374
Sagaidāmie kredītzaudējumi	36	1	-	1 101	1 138

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2018.gada 31.decembrī tiek noteikti pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

(EUR'000)

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,4%	2,00%	11,00%	95,00%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	11 230	180	13	1 672	13 095
Sagaidāmie kredītzaudējumi	45	4	1	1 361	1 411

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Koncerna* naudas depozītiem bankās, pārvalda *Koncerna* Finanšu komiteja saskaņā ar *Koncerna* Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Koncerna* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietojšanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) *Koncerna* Finanšu komiteja izvērtē banku kredītreitingu un piedāvātās procentu likmes.

Koncerna naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingsiem:

(EUR'000)

KREDĪTREITINGS	31.12.2019.	31.12.2018.
Aa2	15 029	22 606
Aa3	2	23
Baa1	44 345	65 272
Bez reitinga*	8 093	2 000
Kopā	67 469	89 901

*Reitingi nav piešķirti Valsts kasei un VAS "Latvijas pasts" (valsts īpašumā esoša sabiedrība).

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Koncerns* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

Koncerna Finanšu komiteja pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Koncerns sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi vienai nedēļai, lai nodrošinātu, ka *Koncerna* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2019.gada 31.decembrī *Koncerna* īstermiņa saistības pārsniedz tās apgrozāmos līdzekļus par 5 229 tūkst EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1 (2018.g.- 1). Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 20 572 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema

riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, ir 1,2.

Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kuri *Latvijas dzelzceļam* jāievēro līguma darbības laikā. Viens no rādītājiem netika izpildīts, bet pārējie nosacījumi tika ievēroti. 2020.gada februārī tika nosūtītas vēstules divām bankām ar paskaidrojumu par rādītāju novirzēm un lūgumu nepieprasīt izsniegtā kredīta pirmstermiņa apmaksu. Tika organizētas arī tikšanās ar bankām un izskaidrota finansiālā situācija, jo pārējie kritēriji ir izpildīti un atbilst banku nosacījumiem. Uz pārskata apstiprināšanas brīdi nav saņemta informācija no bankām, kas norādītu par iespējamo prasību kredītu pirmstermiņa apmaksu, tomēr nav arī panāktas nekādas citas vienošanās ar bankām.

Nākamajās tabulās analizētas *Koncerna* finanšu saistības pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

(EUR 000)

2019.GADA 31.DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	9 004	33 146	106 610	47 424	196 184
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	22 460	11 638	7 134	2 162	43 394
Kopā	31 464	44 784	113 744	49 586	239 578

(EUR 000)

2018.GADA 31.DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	9 229	29 221	112 946	57 716	209 112
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	25 602	10 279	954	1 736	38 571
Kopā	34 831	39 500	113 900	59 452	247 683

26. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13.SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Koncerna* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Koncerns* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1.līmenī, 2.līmenī un 3.līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētas tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1.līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Koncernam* nav 1.līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2.līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1.līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas). *Koncernam* nav 2. līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati) ir klasificēti 3.līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvida tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3.līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Šādi finanšu aktīvi un saistības ir iekļauti 3. līmenī:

	(EUR'000)	
AKTĪVI:	31.12.2019.	31.12.2018.
Nauda un naudas ekvivalenti	67 471	89 904
Pircēju un pasūtītāju parādi neto	7 236	11 683
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā	74 791	101 671

	(EUR'000)	
SAISTĪBAS:	31.12.2019.	31.12.2018.
Aizņēmumi no kredītiestādēm	189 187	201 519
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	43 109	36 250
Pārējās saistības	-	2 321
Kopā	232 296	240 090

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu no kredītiestādēm, finanšu nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, finanšu nomas saistībām un citām ilgtermiņa saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Koncernam* piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Aktīvi, kuri tiek novērtēti patiesajā vērtībā

Kravas vagonu parka pārvaldības saimnieciskās darbības vērtēšanas analīze veikta saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikuma normām, Starptautiskajos vērtēšanas standartos formulēto aktīvu tirgus vērtības definīciju un ievērojot Starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr.13 "Patiesās vērtības noteikšana". Vagonu vērtēšana 2018.gadā veikta, izmantojot tirgus cenu salīdzināšanas metodi, jo tika identificēti pietiekami aktīvi un likvīds otrreizējais tirgus lielākajai daļai no vērtētajiem pamatlīdzekļiem un tirgus cenas tika izmantotas, veicot novērtējumu. Patiesā vērtība, kas tika noteikta pēc tirgus

metodes, izmainījās tikai par 0,41%, kas sastāda nebūtisku daļu no kopējās pamatlīdzekļu vērtības. Līdz ar to tiek uzskatīts, ka kravas vagonu parka uzskaites vērtība atbilst 3.līmeņa vērtēšanas tehnikai.

27. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Latvijas Republikai pieder 100% VAS "Latvijas dzelzceļš" akciju.

Koncerna mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Koncerna* spēju turpināt tā darbību un dot attiecīgo sabiedrību akcionāru sapulces vai dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi. Latvijas valstij kā vienīgajam *Koncerna* kapitāla īpašniekam ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistīti ar *Koncerna* kapitāla palielināšanu, samazināšanu, dividendu izmaksu vai novirzīšanu *Koncerna* attīstībai.

Kapitāla pārvaldības kontekstā *Koncerns* izvērtē aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu. *Koncerna* finanšu risku pārvaldības politika nenosaka minimālo vai maksimālo apmēru šim rādītājam. Sastādot īstermiņa un ilgtermiņa finanšu plānus un budžetus, *Koncerns* ņem vērā banku izvirzītos finanšu nosacījumus attiecībā uz aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu.

(EUR 000)

	31.12.2019.	31.12.2018.
Aizņēmumi no kredītiestādēm un citi aizņēmumi	189 187	203 840
Kreditoru parādi (ieskaitot nodokļus)	58 001	66 002
Pārējās saistības	301 786	315 288
Kopējās saistības	548 974	585 130
Pašu kapitāls	397 038	406 366
Kopā saistības un pašu kapitāls	946 012	991 496
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	58%	59%
Pašu kapitāla attiecība pret kopējām saistībām	72%	69%

28. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU ANALĪZE SADALĪJUMĀ PA VALŪTĀM

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2019.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	6 626	206	404	7 236
Nauda un naudas ekvivalenti	66 899	114	458	67 471
Kopā finanšu aktīvi	73 525	320	862	74 707
Aizņēmumi no kredītiestādēm	189 187	-	-	189 187
Parādi piegādātājiem, darbuizņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	40 305	178	2 626	43 109
Kopā finanšu saistības	229 492	178	2 626	232 296

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2018.gada 31.decembrī:

	EUR	USD	CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	10 432	581	671	11 684
Nauda un naudas ekvivalenti	89 429	200	275	89 904
Kopā finanšu aktīvi	99 861	781	946	101 588
Aizņēmumi no kredītiestādēm	200 947	572	-	201 519
Citi aizņēmumi	2 321	-	-	2 321
Parādi piegādātājiem, darbuizņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	32 072	365	3 813	36 250
Kopā finanšu saistības	235 340	937	3 813	240 090

29. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Koncerns plāno arī nākošajā pārskata gadā veikt kapitālieguldījumus pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos, no tiem:

- būtiskākie noslēgtie, bet vēl nepabeigtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	LĪGUMA DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	LĪGUMA SUMMA EUR'000
Personu apvienība "Belam-Leonhard Weiss" Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija: būvniecība	13.12.2019.	15.01.2023.	21 950
Pilnsabiedrība "BMGS – Viadukts" Gājēju tunela būvniecība Ogres stacijā	01.03.2019.	20.11.2020.	1 490

- būtiskākie apstiprinātie darījumi, bet pārskata gadā vēl nenoslēgtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	IEPIRKUMA PROCEDŪRAS VEIDS, DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	PIEDĀVĀJUMA SUMMA EUR'000
SIA "LVS Building" Jumta konstrukcijas kapitālais remonts dzelzceļa stacijas ēkai Liepājā	Sarunu procedūra ar publikāciju 16.12.2019.	30.06.2020.	482

30. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļu saistības un soda naudas. *Koncerna* vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

31. NĀKOTNES NOMAS MAKSĀJUMI

2019.gadā *Koncerna* izmaksas saistībā ar noslēgtajiem operatīvās nomas līgumiem ir 2 354 tūkst. EUR, attiecīgi 2018.gadā – 3 196 tūkst. EUR.

Ar līzinga kompānijām uz 2019.gada 31.decembri ir noslēgti neatceļami operatīvās nomas līgumi par automašīnām. Neatceļamie nākotnes nomas maksājumi sastāda 837 tūkst. EUR (31.12.2018. – 1 455 tūkst. EUR).

Pārējo operatīvās nomas līgumu pirmstermiņa izbeigšana nevar būtiski ietekmēt *Koncerna* finanšu stāvokli un tā darbības rezultātus.

32. PERSONĀLA IZMAKSAS

	(EUR'000)	
	2019	2018
Algas	134 497	138 131
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (darba devēja iemaksas)	32 226	33 114

Vidējais *Koncernā* nodarbināto personu skaits 2019.gadā ir 10 155 (2018.gadā -10 400).

33. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Koncernam ir darījumi ar Satiksmes ministriju (*Latvijas dzelzceļa* 100% akciju turētājs) un citām komercsabiedrībām, kuru akcijas pieder valstij. Lielākie darījumi ir ar AS "Pasažieru vilciens" (maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība, telpu noma, abonentu biļešu iegāde) par 35 577 tūkst. EUR (2018.g. – 54 405 tūkst. EUR) un VAS "Latvenergo" (elektroenerģijas iegāde) par 8 350 tūkst. EUR (2018.g. – 8 538 tūkst. EUR). Savstarpējie darījumi ir saistīti ar attiecīgo pušu pamatdarbībām.

34. DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020.gada sākumā kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomu, būtiski neuzlabosies. Turklāt, 2020.gada sākumā tika apstiprināta jaunā koronavīrusa Covid-19 esamība un uz doto brīdi tas ir izplatījies visā pasaulē, tai skaitā, Latvijā, traucējot uzņēmējdarbībai un ekonomiskajai attīstībai. *Koncerns* uzskata, ka vīrusa izplatība ir nekorrigējamo notikums pēc bilances datuma. Tā kā situācija ir neskaidra un strauji attīstās, mēs neuzskatām par iespējamu sniegt skaitlisku aplēsi par iespējamo vīrusa izplatības ietekmi uz *Koncerna* sabiedrībām, tomēr paredzam, ka vīrusa ietekmē potenciāli samazināsies pārvadāto kravu apjoms, kā arī kritīsies pasažieru pārvadājumu apjoms, tādējādi vēl vairāk ietekmējot ieņēmumus no infrastruktūras maksas un ieņēmumus no kravu pārvadājumiem. Turklāt, iespējama negatīva ietekme arī uz pircēju un pasūtītāju parādu atgūstamību.

Tādējādi, lai gan Latvijas tautsaimniecības interesēs dzelzceļa tīkla darbību nepieciešams saglabāt pilnā apmērā, neskatoties uz jau pagājušā gada nogalē uzsāktajiem striktajiem izmaksu optimizācijas un darbības efektivitātes palielināšanas pasākumiem, *Latvijas dzelzceļš* 2020.gadā nespēs īstenot finanšu līdzsvara nosacījumus, jo ieņēmumi ir samazinājušies tik būtiski un turpina kristies, ka tie nesedz izmaksas, kuras jau šobrīd ir samazinātas iespējami zemākajā līmenī, vienlaikus neapdraudot dzelzceļa infrastruktūras kvalitāti un kustības drošību.

Reaģējot uz izmaiņām kravu apjomos 2019. gadā, *Koncerna* sabiedrības, pārskatot apstiprināto budžetu 2020.gadam, jau 2020.gada sākumā izstrādāja budžeta grozījumus, pieņemot, ka kopējais kravu pārvadājumu apjoms būtiski samazināsies. Lai īstenotu plānoto budžetu, tika izstrādāts *Koncerna* krīzes rīcības plāns, kas paredz virkni pasākumu, kuru rezultātā samazināsies kopējais izmaksu apmērs. Tā kā ievērojama *Koncerna* izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, 2020.gadā turpinās darbinieku skaita optimizācija. 2020.gada 1.ceturksnī ir atlaisti 906 darbinieki.

Papildus, 2020.gadā ir uzsākts darbs un šobrīd tiek izstrādāts jauns *Koncerna* biznesa modelis, tiek izveidots tā ieviešanas rīcības plāns un 2020.gada otrajā pusē tiks uzsākta tā īstenošana. Atbilstoši jaunajam biznesa modelim tiks izstrādātas gan *Latvijas dzelzceļa*, gan atkarīgo sabiedrību vidēja termiņa stratēģijas.

2020.gada 17.martā saskaņā ar Daudzgaļu līgumu "Par VAS "Latvijas dzelzceļš" pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu", kurš ir noslēgts starp VAS "Latvijas dzelzceļš" un Satiksmes ministriju, VAS "Latvijas dzelzceļš" ir iesniedzis Satiksmes ministrijai Informatīvo ziņojumu, kurā informējis Satiksmes ministriju, ka tiek plānota infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nosacījumu neizpildīšanās jau 2020.gada 1.ceturksnī, tādēļ 2020.gadā ir nepieciešams papildu finansējums no valsts budžeta *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tāpat *Latvijas dzelzceļam* nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, lai kompensētu neattiecināmās izmaksas pilnā apmērā par pasažieru pārvadājumu pakalpojumu, ko sniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, nodrošināšanai visa 2020.gada laikā.

Koncerna vadība apzinās, ka pastāv būtiska nenoteiktība par *Koncerna* spēju turpināt darbību. Šīs nenoteiktības galvenie avoti ir:

- *Latvijas dzelzceļam* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšana un nenoteiktais saņemšanas laiks, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2020.gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām.
- Neskaidrības, kas saistītas ar valsts finansējuma saņemšanu *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros un finansējuma saņemšanas laiks, ņemot vērā Covid-19 izraisīto ārkārtējo situāciju un Valsts budžeta iespējas.
- Neskaidrība, kas saistīta ar banku kredītu līgumu finanšu rādītāja neizpildi, kā aprakstīts 25.pielikuma sadaļā Likviditātes risks.

Neskatoties uz šo nenoteiktību, *Koncerna* vadība uzskata, ka konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsāktu jaunā *Koncerna* biznesa modeļa izstrādi, krīzes plāna un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē. *Koncerna* galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs, līdz ar to uzskatām, ka Daudzgaļu līguma nosacījumu izpilde netiks kavēta. Līdz ar to *Koncerna* konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, piemērojot darbības turpināšanas principu, un tajos nav veikti labojumi, tai skaitā aktīvu un saistību pārvērtēšana, kas varētu būt nepieciešami, ja pārskatu sagatavošanā netiktu piemērots darbības turpināšanas princips.

35. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

2020.gada 13.martā stājās spēkā izmaiņas *Latvijas dzelzceļa* vadībā – VAS "Latvijas dzelzceļš" padome *Sabiedrības* valdes priekšsēdētāja amatā apstiprināja Māri Kleinbergu, kurš jau kopš 2019.gada 12.augusta vadīja *Latvijas dzelzceļu* kā pagaidu valdes priekšsēdētājs. Samazinot *Latvijas dzelzceļa* valdes locekļu skaitu, no valdes atsaukts Ainis Stūrmanis, kurš bija atbildīgs par *Sabiedrības* attīstības projektiem, turpmāk *Sabiedrības* attīstības jautājumi būs valdes priekšsēdētāja atbildībā. Tāpat *Latvijas dzelzceļa* valdē iecelta Vita Balode - Andrūsa, kura atbildēs par *Sabiedrības* finanšu jautājumiem. Māris Kleinbergs sāk pildīt *Latvijas dzelzceļa* valdes priekšsēdētāja pienākumus uzreiz pēc padomes lēmuma pieņemšanas, savukārt Vita Balode – Andrūsa uzsāks darbu *Latvijas dzelzceļa* valdē ar šā gada 1.jūniju. Līdz 2020.gada 1.jūnijam *Latvijas dzelzceļa* pagaidu valdes locekļa pienākumus turpinās pildīt Andris Lubāns.

2020.gada 28.janvārī Ministru kabinets ar rīkojumu Nr.35 noteica, ka *Latvijas dzelzceļš* nemaksā dividendes no 2018.gada peļņas, bet peļņas daļu 2 922 272 euro apmērā novirza valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai un atjaunošanai, tai skaitā rezerves veidošanai, kas var tikt izmantota valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" plānoto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai 2017.–2022. gadam un peļņas daļu 1 255 492 euro apmērā novirza publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras finansēšanai pasažieru pārvadājumu segmentā 2019.gadā.

Izņemot augstāk minētos, laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu *Sabiedrības* finansiālo stāvokli 2019. gada 31. decembrī.

Rīgā, 2020.gada 23. aprīlī

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes loceklis

A.Lubāns

Valdes loceklis

Ē.Šmuksts

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktora vietniece, Finanšu daļas vadītāja

S.Gasjūna

AKCIONĀRU SAPULCE PROTOKOLA LĒMUMS

Rīgā

2020.gada 30.aprīlī

Nr. A 1.1./3-8

8. Par VAS „Latvijas dzelzceļš” konsolidēto 2019.gada pārskatu

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 94.panta pirmās daļas 1.punktu, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 96.panta otro daļu, ievērojot VAS „Latvijas dzelzceļš” revidenta SIA „PricewaterhouseCoopers” ziņojumu un ņemot vērā VAS „Latvijas dzelzceļš” valdes 23.04.2020. lēmumu Nr.VL-27/177, padomes 24.04.2020. lēmumu Nr.PA 1.2./12-3, kā arī paļaujoties uz to, ka VAS „Latvijas dzelzceļš” valde un padome ir rīkojusies kā krietns un rūpīgs saimnieks:

akcionāru sapulce nolemj:

- 8.1. pieņemt zināšanai valdes ziņojumu par VAS „Latvijas dzelzceļš” konsolidēto 2019.gada pārskatu;
- 8.2. pieņemt zināšanai VAS „Latvijas dzelzceļš” padomes ziņojumu par VAS „Latvijas dzelzceļš” konsolidēto 2019.gada pārskatu;
- 8.3. [..];
- 8.4. apstiprināt VAS „Latvijas dzelzceļš” konsolidēto 2019.gada pārskatu;
- 8.5. uzdot VAS „Latvijas dzelzceļš” valdei normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos iesniegt apstiprināto VAS „Latvijas dzelzceļš” 2019.gada konsolidēto gada pārskatu, zvērināta revidenta ziņojumu un akcionāru sapulces lēmumu par VAS „Latvijas dzelzceļš” konsolidētā 2019.gada pārskata apstiprināšanu attiecīgajās institūcijās.

Akcionāru sapulces vadītāja,
Valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš”
valsts kapitāla daļas turētāja pārstāve (paraksts)

I.Stepanova

IZRAKSTS PAREIZS
I.Klemka
VAS “Latvijas dzelzceļš” valdes sekretāre
Rīgā, 13.05.2020.